

STRATEŠKI NAČRT JAVNEGA ZAVODA

ROKODELSKI CENTER RIBNICA

2026 - 2031

Tina Peček, direktorica

Ribnica, 25.8.2026

KAZALO

1. ZAVOD 4
2. ROKODELSTVO 13
3. MUZEJ 20
4. GALERIJA MIKLOVA HIŠA 27
5. TURIZEM 32
6. MUZEJSKA TRGOVINA 37
7. ZAKLJUČEK 39
8. AKCIJSKI NAČRT ZAVODA 40

OSNOVNI PODATKI ROKODELSKEGA CENTRA RIBNICA

Naziv: Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost

Krajša oblika: Rokodelski center Ribnica

Status: Javni zavod

Naslov: Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica

Matična številka: 3824187000

Davčna številka: SI48383791

TRR odprt pri UJP Novo mesto: 011006008361229

Enote Rokodelskega centra:

- Rokodelstvo
- Muzej Ribnica
- Galerija Miklova hiša
- Turizem Ribnica
- Muzejska trgovina

1. ZAVOD

1.1. IZHODIŠČA

Strateški načrt Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavoda za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost podrobneje opredeljuje izzive, priložnosti, cilje in pristope s katerimi se bo zavod učinkovito odzival na potrebe okolja in uspešno uresničeval svoje poslanstvo. Dokument predstavlja prioritete in usmeritve delovanja svojega področja. V upravljavskem smislu je osnova za usklajevanje in potrjevanje usmeritev v odnosu do ustanovitelja ter podlaga za sprejemanje letnih programom dela in finančnih načrtov.

1.2. ANALIZA STANJA IN USMERITEV

Na podlagi pregleda in analize delovanja zavoda v preteklih petih letih je bila pripravljena celovita analiza stanja. V proces analize so bili vključeni predstavniki različnih področij, ki so neposredno ali posredno povezani s kulturo in turizmom v občini Ribnica. Posebna pozornost je bila namenjena tudi uporabnikom in obiskovalcem dejavnosti, ki jih zavod izvaja, pri čemer so bile zajete vse ključne ciljne skupine: predšolski in šolski otroci, mladina, odrasli, upokojenci ter osebe s posebnimi potrebami.

Iz analize so razvidne programske, prostorske, kadrovske in finančne prednosti oz omejitve zavoda.

PREDNOSTI (S)	SLABOSTI (W)
Bogata tradicija suhe robe in lončarstva	Ni krovne Strategije za razvoj področje kulture v občini Ribnica
Močna lokalna in kulturna identiteta	Odvisnost od javnega in projektnega financiranja
Raznolika ponudba: muzej, galerija, turizem, rokodelstvo in trgovina	Sezonska nihanja obiska, ker v zimskem času, zaradi trenutne infrastrukture, del programa ni ves čas dostopen
Avtentična rokodelska ponudba	Ročna izdelava je časovno in delovno zahtevna
Izobraževanje in prenos tradicionalnega znanja	Nevarnost pomanjkanja mladih rokodelcev
Povezovanje tradicije s sodobnim oblikovanjem	Primanjkljaj kadrovskih resursov (turistični vodniki, kustosi predagogi)
	Neenakomerno razporejen delovni čas
Sprejeta strategija za razvoj turizma v občini Ribnica 2022- 2028	Več različnih dejavnosti otežuje jasno pozicioniranje; kultura, turizem
	Več različnih financerjev otežuje jasno razdelitev stroškov in prihodkov
Medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje	Pomanjkanje finančnih sredstev za ureditev kulturne in turistične infrastrukture
Dostopnost in prilagojenost programov za vse ciljne skupine	Pomanjkanje prostorov za hrambo zbirk - DEPO

Digitalizacija razstav in muzejskih zbirk

PRILOŽNOSTI (O)	NEVARNOSTI (T)
Razvoj kulturnega in doživljajskega turizma	Prevelika komercializacija lahko zmanjša avtentičnost
Večja uporaba digitalnega marketinga in spletne prodaje	Cenejši industrijski izdelki in imitacije
Sodobno oblikovanje tradicionalnih izdelkov	Izguba tradicionalnega rokodelskega znanja
Sodelovanje z oblikovalci, umetniki in izobraževalnimi ustanovami	Staranje aktivnih rokodelcev
Razvoj novih turističnih paketov, delavnic in teambuildingov	Gospodarske krize in zmanjšanje turistične potrošnje
Mednarodno povezovanje z drugimi rokodelskimi centri	Odvisnost od uspešnosti projektnih razpisov
Razvoj kakovostnih, trajnostnih in unikatnih izdelkov	

Registrirana osnovna dejavnost zavoda je dejavnost muzejev in dejavnost v zvezi z zbirkami. To po kodeksu muzejske poklicne etike (ICOM) pomeni, da ima skrb za zbiranje, varovanje, hranjenje, dokumentiranje, inventariziranje, interpretiranje, razstavljanje, izobraževanje in promoviranje vseh njenih dejavnosti.
Vse enote zavoda - rokodelstvo, muzej, muzejska trgovina, galerija in turizem – so vsebinsko in finančno samostojne ter sodelujejo v promocijskem, ohranjevalnem in tržnem smislu.

Ena ključnih usmeritev zavoda je skrb za javnost ter njeno aktivno vključevanje na vseh ravneh delovanja. Zavod si prizadeva krepiti in ohranjati dober ugled v lokalnem in nacionalnem okolju ter med strokovno javnostjo. Pri tem je pomembno nenehno razvijati sodelovanje in dialog med zaposlenimi, obiskovalci, ustvarjalci ter drugimi deležniki, saj se s tem krepi povezanost skupnosti, spodbuja izmenjava znanja in izkušenj ter utrjuje vloga zavoda kot odprtega, dostopnega in strokovno verodostojnega kulturnega središča.

Poslanstvo celotnega zavoda je skrb za celostno ohranjanje in razvoj kulturne dediščine ter njeno povezovanje s sodobnim ustvarjanjem, zbiranje, varovanje, dokumentiranje in proučevanje kulturne dediščine za prenos informaciji javnosti o njenem pomenu nekdaj, danes in v prihodnosti, povezovanje kulturnih dejavnosti s turizmom in ostalimi panogami gospodarstva, izobraževanje in populariziranje domače in umetnostne obrti in sodobne likovne ustvarjalnosti.

Skupnemu poslanstvu sledijo vse organizacijske enote, ki delujejo v okviru zavoda: rokodelstvo, Muzej Ribnica, Muzejska trgovina, Galerija Miklova hiša in Turizem Ribnica. Vsaka enota pripravlja svoj letni program dela in finančni načrt, pri čemer so njihove dejavnosti medsebojno povezane ter usklajene v enotno delovanje zavoda. S skupnim načrtovanjem, sodelovanjem in uresničevanjem strateških ciljev prispevajo k celovitemu razvoju zavoda in učinkovitemu izvajanju njegovega poslanstva.

Formalno pravni operativni pogoji delovanja:

- Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost (Uradni list RS, št. 60/ 10 in spremembe)
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša (Uradni list RS, št. 47/ 11 in spremembe)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št.. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami in dopolnitvami)
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91 s spremembami in dopolnitvami)
- Sklep Vlade Republike Slovenije o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev za obdobje od 1. januarja 2013 do preklica številka 62100-1/2013/39 z dne 19.3.2013
- Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva (ZORR, Uradni list RS, št. 78/23)
- druga področna zakonodaja

1.3. POLOŽAJ ZAVODA ZNOTRAJ REGIJSKEGA OBMOČJA

Občina Ribnica geografsko pripada zahodnemu delu Dolenjske in k JV statistični regiji Slovenije. Občina šteje okrog 9.800 prebivalcev. K njenemu zaledju lahko prištevamo tudi del zahodne Dolenjsko (Velike Lašče, Sodražica in Loški Potok, Kočevje) ter občino Dobrepolje. Na omenjenem območju ima zavod vodilno vlogo na področju dediščine, rokodelstva in likovne ustvarjalnosti. Pooblastilo za opravljanje muzejske državne javne službe imata OE Muzej Ribnica in OE Galerija Miklova od leta 2013, ki omogoča sofinanciranje programskih, materialnih stroškov in dveh plač zaposlenih[1]. Pooblastilo terja strokovno zaposlen kader za tri področja pokrivanja javne službe, in sicer za zgodovino, etnologijo in umetnostno zgodovino. Zavod ima vse kompetence za vse javne in zasebne zbirke območja Ribnice, Sodražice, Loškega Potoka, in Dobrepolja, na področju rokodelstva pa tudi za občino Velike Lašče, Kočevje in Bloke. S sprejetjem Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva je Rokodelski center s sklepom pristojnega ministrstva postal nosilec podpornega okolja rokodelstva, s čimer si je zagotovil financiranje plače enega zaposlenega.

1.4. PROSTORSKO DELOVANJE ZAVODA

- upravni prostori celotnega zavoda v Rokodelskem centru, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica
- razstavni in pedagoško andragoški prostori Muzeja Ribnica v ribniškem gradu in Rokodelskem centru, Gallusovo nabrežje 1, 1310 Ribnica in Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica
- razstavni in pedagoško andragoški prostori Galerije v Miklovi hiši na Škrabčev trgu 21 in v Rokodelskem centru, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica
- depojski prostori v najemu na Opekarski cesti 8, 1310 Ribnica

[1] Podatek o sofinanciranju plač dveh zaposlenih veljaven na dan 1.1.2026.

- prostori Muzejske trgovine Ribnica v Rokodelskem centru, Cesta na Ugar 6, 1310 Ribnica
- upravljanje celotnega grajskega kompleksa na naslovu Gallusovo nabrežje 1, 1310 Ribnica

1.5. STRATEŠKE SMERNICE

- programi, ki so v skladu z muzejsko in galerijsko stroko, rokodelskimi centri Slovenije, muzejskimi trgovinami in turizmom
- smiselno povezovanje dejavnosti znotraj zavoda in njegovim vključevanjem na lokalni in nacionalni ravni
- na podlagi izsledkov kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov bomo prilagajali programske usmeritve zavoda
- obiskovalci zavoda; vzpostavitev evalvacijskih vprašalnikov za obiskovalce/ analiza le teh ter prilagoditev programov
- turistična ponudba in povpraševanje; pregled ponudbe in zbir povpraševanja / ugotavljanje potreb obiskovalcev in vključitev teh ugotovitev v programsko realizacijo
- vključenost zavoda v socialna omrežja (pregled aktualnih aplikacij socialnih omrežij in izbor do pet najatraktivnejših kjer bo zavod izvajal promocijo)
- razstave in predavanja; slediti načelu - aktualno, atraktivno in strokovno
- strokovno delo (slediti načelom strokovne etike in strateškim usmeritvam posameznih organizacijskih enot)
- prireditve, razstave, raziskovanja, oblikovati prepoznavnost lokalnega okolja navzven preko dogodkov, pedagoškega dela, razstav, raziskovalne dejavnosti, publiciranja, promocije
- povezovanje med kulturo in turizmom v Ribnici s poudarkom na razvoju atraktivnih produktov kulturnega turizma
- s programi turizma, rokodelstva, muzeja in galerije krepiti prepoznavnost in identiteto skupnosti
- razvijanje zavoda na njegovi legitimni in tržni ravni

1.6. STRATEŠKI CILJI IN VIZIJA

- zagotovitev zadostnih stalnih finančnih virov za nemoteno izvajanje programa zavoda s strani pristojnih ministrstev
- zagotovitev ustreznega števila zaposlenih in zunanjih strokovnih sodelavcev s katerimi bomo lahko uresničili zastavljene cilje
- vsebinska in finančna samostojnost organizacijskih enot
- povečati in ohraniti prepoznavnost zavoda kot kulturno turističnega središča regije

- novi prostori zavoda za delovanje (stalna postavitev likovne zbirke, dodatni muzejski razstavni prostori, upravni prostori, depojski prostori, rokodelski ateljeji, prostori za turistično dejavnost)
- aktivno opravljanje javne službe in razširitev dejavnosti na razširjeno območje delovanja (Loški Potok, Sodražica, Dobrepolje)
- umestitev Ribnice kot turistične destinacije na turistični zemljevid Slovenije
- intenzivnejše povezovanje med kulturo in turizmom v Ribnici s poudarkom na razvoju atraktivnih produktov kulturnega turizma in oblikovanje jasno profilirane, dostopne in butične turistične ponudbe v občini Ribnica za različne ciljne skupine
- vključevanje vseh deležnikov z lokalnega okolja

1.7. REDNO FINANCIRANJE S STRANI MINISTRSTEV

- zagotovitev zadostnih stalnih finančnih virov za nemoteno izvajanje programa zavoda s strani pristojnih ministrstev

Muzej Ribnica in Galerija Miklova hiša imata pooblastilo za opravljanje državne muzejske javne službe iz katerega pogodbeno vsako leto pridobita del sredstev za izvajanje programa, del sredstev pa za splošne stroške in finančna sredstva za plači dveh zaposlenih oseb v Muzeju Ribnica.
Na področju rokodelstva je država sprejela zakonodajo, ki ureja podporno okolje rokodelstva. Na podlagi tega je zavod s strani pristojnega ministrstva uspešno pridobil financiranje dela plače na področju rokodelstva[2].

1.8. KADROVSKI RESURSI

Za doseganje strateških in operativnih ciljev vse organizacijske enote zavoda potrebujejo ustrezne kadrovske zmogljivosti ter učinkovito organizacijo dela. Kadrovska struktura zavoda temelji na Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest, ki določa organizacijo delovnih mest, njihove naloge in pogoje za njihovo zasedbo. Na podlagi slednjega zavod za vsako proračunsko leto pripravi kadrovski načrt, ki je sestavni del programa dela in finančnega načrta ter predstavlja podlago za načrtovanje in zagotavljanje kadrovskih virov v skladu z razvojnimi potrebami zavoda.
V preteklem strateškem obdobju skupno število zaposlenih v zavodu, ne glede na vir financiranja, ni preseglo 15 zaposlenih. Kadrovska struktura se je oblikovala glede na obseg dejavnosti in razpoložljive finančne vire, pri čemer se je zavod prilagajal razvojnim potrebam posameznih organizacijskih enot.
Tri delovna mesta se financirajo iz sredstev Ministrstva za kulturo ter Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, medtem ko se preostale kadrovske potrebe zagotavljajo iz sredstev ustanoviteljice Občine Ribnica, projektnih sredstev (razpisi in aktina politika zaposlovanja) ter prihodkov, ustvarjenih z opravljanjem dejavnosti na trgu. Takšna raznolika struktura financiranja omogoča izvajanje zakonsko določenih nalog, hkrati pa od zavoda zahteva aktivno pridobivanje dodatnih virov financiranja za zagotavljanje kadrovske stabilnosti in nadaljnjega razvoja dejavnosti.

[2] Podatek o rednem financiranju s področja rokodelstva na dan 1.1.2026.

Za kakovostno izvajanje programov in dejavnosti zavod sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki. Obseg in vsebina sodelovanja se določata na podlagi ustreznih pogodbenih razmerij, skladno s potrebami posameznih programov in projektov. Zavod pomembno prispeva tudi k razvoju kadrov in prenosu znanja na mlajše generacije. Skozi vse leto omogoča občasno delo dijakom in študentom iz lokalnega okolja ter izvaja praktično usposabljanje za dijake in študente, ki v okviru izobraževalnih programov opravljajo obvezno prakso. S tem spodbuja pridobivanje delovnih izkušenj, razvoj strokovnih kompetenc in krepi povezanost z izobraževalnimi ustanovami ter lokalnim okoljem. Pomemben del delovanja zavoda predstavlja tudi medgeneracijsko sodelovanje. Zavod spodbuja vključevanje starejših, zlasti upokojenih rokodelcev, ki s prostovoljnim in občasnim sodelovanjem prenašajo svoje znanje, izkušnje in veščine na mlajše generacije ter aktivno sodelujejo pri izvajanju programov, predstavitev in rokodelskih delavnic. S tem zavod prispeva k ohranjanju nesnovne kulturne dediščine, krepi medgeneracijsko povezanost ter spodbuja aktivno vlogo starejših v lokalni skupnosti.

1.9. VSEBINSKA IN FINANČNA SAMOSTOJNOST ORGANIZACIJSKIH ENOT

Organizacijske enote zavoda imajo pravno podlago za samostojno izvajanje svojih dejavnosti. Za vsako enoto sta v proračunu zagotovljeni ločeni proračunski postavki za stroške plač ter za izdatke za blago in storitve. Posamezna enota pripravi letni program dela, finančni načrt ter poročilo o izvedenih aktivnostih za posamezno proračunsko leto. Realizacija programskih vsebin in doseženih rezultatov vseh organizacijskih enot je predstavljena v letnem poročilu zavoda za preteklo leto.

1.10. POVEČATI IN OHRANITI PREPOZNAVNOST ZAVODA KOT KULTURNO TURISTIČNEGA SREDIŠČA REGIJE

Z organizacijsko enoto Turizem Ribnica bomo krepili prepoznavnost Ribnice kot celovite turistične destinacije na lokalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Oblikovana je enotna turistična destinacija Ribnica, ki povezuje naravno, kulturno in rokodelsko dediščino ter druge razvojne potenciale območja v prepoznavno in privlačno ponudbo.

K uveljavljanju destinacije bodo pomembno prispevale tudi preostale organizacijske enote zavoda. Muzej Ribnica, Rokodelski center, Galerija Miklova hiša in Muzejska trgovina bodo s strokovnim delom, kakovostnimi programi, razstavami, dogodki, promocijskimi aktivnostmi in razvojem ponudbe krepili prepoznavnost Ribnice ter utrjevali njen ugled v Sloveniji in tujini. S skupnim delovanjem bodo prispevali k večji prepoznavnosti zavoda, razvoju kulturnega turizma ter ohranjanju in promociji lokalne kulturne dediščine.

1.11. PROSTORI ZAVODA ZA DELOVANJE, INVESTICIJE

Za zagotavljanje poslanstva in razvoj vsake enote so potrebni dodatni prostori. Zavod poleg sedeža upravlja še s prostori v ribniškem gradu (notranji prostori za razstave in poročna dvorana, ves zunanji prostor), v Knjižnici Miklova hiša (pritličje) in z najetimi prostori za muzejske zbirke (DEPO). Sredstva za redno investicijsko vzdrževanje prostorov zagotavlja ustanoviteljica Občina Ribnica, za nadgradnjo investicij se pridobivajo dodatna finančna sredstva in državnih in EU razpisov. Investicijske potrebe za vse objekte in prostore, v katerih deluje zavod, se vsako leto načrtujejo v okviru letnega programa dela in finančnega načrta za

posamezno proračunsko leto. Načrtovane investicije so usmerjene v zagotavljanje ustreznih pogojev za izvajanje dejavnosti, ohranjanje kulturne dediščine ter izboljšanje kakovosti storitev za uporabnike.

V prihodnjem strateškem obdobju zavod kot prednostno razvojno nalogo izpostavlja izvedbo celovite obnove ribniškega gradu, katerega stanje zaradi dotrajanosti zahteva čimprejšnjo prenovo. Izvedba investicije bo bistveno prispevala k zagotavljanju varnih in funkcionalnih pogojev za delo, ohranjanju kulturne dediščine ter nadaljnjemu razvoju dejavnosti zavoda.

Ribniški grad s pripadajočim grajskim kompleksom predstavlja osrednje regijsko prizorišče kulturnega, družabnega in protokolarnega dogajanja. Kot pomemben nosilec kulturne dediščine omogoča izvedbo raznovrstnih kulturnih, izobraževalnih in turističnih programov ter pomembno prispeva k prepoznavnosti Ribnice kot kulturne destinacije.

V grajskem objektu so urejeni prostori za občasne razstave lokalne kulturne dediščine, dvorana za izvedbo civilnih poročnih obredov ter spremljajoči servisni prostori. V grajskem parku deluje sezonska kavarna v premičnem lesenem objektu, katere delovanje je zaradi nepokrite grajske terase omejeno predvsem na poletne mesece in ugodne vremenske razmere. Celoten grajski kompleks z obzidjem predstavlja izjemno kulturno-zgodovinsko celoto in enega najpomembnejših javnih prostorov v občini.

Za dolgoročno ohranjanje in razvoj grajskega kompleksa je nujna njegova celovita obnova, ki vključuje obnovo stavbe, grajskega obzidja ter posodobitev celotne komunalne in tehnične infrastrukture (elektroinštalacije, vodovod, kanalizacija, ogrevanje, digitalna infrastruktura in drugo). S tem bodo zagotovljeni ustrezni pogoji za varovanje kulturne dediščine, izvajanje kakovostnih programov ter izboljšanje uporabniške izkušnje obiskovalcev.

Pomembna razvojna usmeritev je tudi nadgradnja gostinske ponudbe z vzpostavitvijo pogojev za celoletno delovanje kavarne oziroma gostinskega prostora, kar bo povečalo privlačnost grajskega kompleksa, podaljšalo čas zadrževanja obiskovalcev ter prispevalo k razvoju kulturnega turizma in gospodarski živahnosti območja.

1.12. OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE IN TRŽNE DEJAVNOSTI ZAVODA

Javni zavod Rokodelski center Ribnica izvaja dejavnosti skladno z Odlokom o ustanovitvi Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost, letnim programom dela in finančnim načrtom. Vsaka organizacijska enota svojo dejavnost opravlja samostojno in celovito.

Odlok že v 1. členu opredeljuje zavod kot izvajalca javne službe na področju etnologije, domače in umetnostne obrti, zgodovine, likovne in drugih umetnosti ter muzejske in galerijske dejavnosti; podrobnejši obseg dejavnosti posameznih organizacijskih enot in skupnih dejavnosti zavoda pa določa 5. člen odloka. Temelj delovanja zavoda tako predstavljajo javne službe na področjih rokodelstva, galerijske in muzejske dejavnosti ter drugih z ustanovitvenim aktom opredeljenih vsebin. Od leta 2020 zavod intenzivneje razvija in izvaja tudi dejavnosti na področju turizma. V 5. členu odloka poleg dejavnosti javne službe posebej opredeljuje tudi tržne dejavnosti zavoda. Te vsebinsko dopolnjujejo izvajanje osnovnih dejavnosti ter prispevajo k razvoju ponudbe in večji finančni vzdržnosti zavoda. Mednje sodijo gostinska dejavnost kot dopolnilna dejavnost, dejavnosti na področju turističnega posredovanja in organizacije

potovanj, organizacija prireditev, izobraževanj in seminarjev, ki niso vezani na osnovno dejavnost zavoda, prihodki iz naslova najemnin, zakupnin in drugega premoženja, komisijska prodaja umetnin ter trgovinska dejavnost.

Območje opravljanja javne službe obsega v prvi vrsti območje občine Ribnica. OE Muzej Ribnica in Galerija Miklova hiša sta leta 2015, s soglasji občin Dobrepolje, Sodražica in Loški Potok pridobila razširjeno območje za opravljanje državne muzejske javne službe. OE Rokodelstvo opravlja javno službo rokodelstva na območju t. i. dežele suhe robe in lončarstva.

V tabelarnem delu je prikazana vsebinska razmejitev dejavnosti in virov financiranja.

Vrsta dejavnosti	**Vsebina dejavnosti**	**Predvideni viri financiranja**	**Predvidene razmejitve financiranja zavoda do 2030**
Javna služba	Muzejska in galerijska dejavnost, rokodelstvo ter tisti programi s področja turizma, ki se izvajajo v okviru javnega poslanstva zavoda	Občina Ribnica kot ustanoviteljica; Ministrstvo za kulturo in druga pristojna ministrstva; druge občine na območju izvajanja javne službe; projektna in druga javna sredstva; lastni prihodki iz izvajanja javne službe (vstopnine, pedagoški in izobraževalni programi, publikacije ipd.)	50 % Občina Ribnica; 30 % ministrstva in drugi državni viri; 20 % druge občine in lastni prihodki iz javne službe
Tržna dejavnost	Oddaja prostorov za poroke in druge tržne dogodke, tržni najem prostorov v gradu in v Rokodelskem centru, muzejska trgovina, spletna prodaja ter druge dejavnosti, ki jih ustanovitveni akt opredeljuje kot tržne.	Lastni prihodki, ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na trgu.	Financiranje tržne dejavnosti se zagotavlja iz lastnih prihodkov tržne dejavnosti

1.13. DRŽAVNI CERTIFIKATI IN OKOLJSKI ZNAKI

Pomemben mejnik na področju trajnostnega razvoja turizma je zavod dosegel v letu 2025, ko je v imenu destinacije Ribnica uspešno pridobil srebrni znak Zelene sheme slovenskega turizma ter se uvrstil v družino Slovenia Green Attractions. Nacionalni certifikacijski program Zelena shema slovenskega turizma pod krovno znamko Slovenia Green združuje prizadevanja za trajnostni razvoj slovenskega turizma ter z uporabo mednarodno priznanih standardov in meril spodbuja, spremlja in ocenjuje trajnostno upravljanje destinacij in turističnih ponudnikov.

V istem letu je zavod uspešno obnovil tudi mednarodni okoljski certifikat Zeleni ključ (Green Key), enega vodilnih okoljskih znakov kakovosti na področju turizma in gostinstva. Certifikat potrjuje, da zavod pri svojem delovanju dosledno upošteva visoke okoljske standarde, sistematično zmanjšuje vplive na okolje ter spodbuja odgovorno ravnanje z naravnimi viri, kulturno dediščino in lokalnim okoljem.

Pridobljena certifikata potrjujeta zavezanost zavoda in destinacije Ribnica načelom trajnostnega razvoja ter predstavljata pomembno konkurenčno prednost pri razvoju kakovostne turistične ponudbe. Hkrati krepita prepoznavnost Ribnice kot odgovorne, trajnostno usmerjene in butične turistične destinacije ter predstavljata pomembno izhodišče za nadaljnji razvoj produktov kulturnega in trajnostnega turizma.

Med ključnimi ukrepi, ki jih uresničujemo v okviru naše trajnostne zaveze, so:

- varčna raba energije in vode,
- ločevanje in zmanjševanje odpadkov,
- uporaba naravnih in lokalnih materialov,
- sodelovanje z lokalnimi rokodelci in ponudniki,
- ozaveščanje obiskovalcev o trajnostnem delovanju.

Prejem tega znaka je za javni zavod čast, hkrati pa tudi obveza, da z zagnanostjo nadaljuje začrtano pot in prispevamo k bolj zeleni prihodnosti.

1.14. PROMOCIJA

Za učinkovito promocijo, razvoj, dostopnost, komuniciranje in krepitev prepoznavnosti Ribnice je bila v okviru Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica vzpostavljena organizacijska enota Turizem Ribnica. Njena naloga je načrtovanje in razvoj turistične ponudbe, povezovanje ključnih deležnikov v lokalnem okolju, upravljanje turistične destinacije ter organizacija prireditev in drugih promocijskih aktivnosti, ki prispevajo k večji prepoznavnosti občine.

Sprejeta je bila Strategija trajnostnega razvoja turizma v občini Ribnica za obdobje 2022–2028, ki predstavlja temeljni razvojni dokument za usmerjanje turizma v občini. Strategija opredeljuje ključne razvojne usmeritve, ukrepe in cilje, katerih namen je oblikovati trajnostno, konkurenčno in kakovostno turistično destinacijo.

Ena izmed pomembnejših razvojnih usmeritev je tesnejše povezovanje področij kulture in turizma. S poudarkom na razvoju privlačnih produktov kulturnega turizma, ki temeljijo na bogati kulturni dediščini, rokodelstvu, muzejskih in galerijskih vsebinah ter lokalnih zgodbah, bo zavod prispeval k oblikovanju jasno profilirane, trajnostne, dostopne in butične turistične ponudbe za različne ciljne skupine obiskovalcev.

Strateški cilj zavoda je okrepiti prepoznavnost Ribnice kot kulturne in turistične destinacije ter utrditi njen položaj v slovenskem in mednarodnem prostoru. To bo dosegal s povezovanjem kulturnih, turističnih in rokodelskih vsebin, razvojem inovativnih doživetij, učinkovito promocijo ter sodelovanjem z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi partnerji.

2. ROKODELSTVO

2.1. PREGLED STANJA IN USMERITVE

Rokodelstvo deluje kot samostojna enota Rokodelskega centra Ribnica in predstavlja osrednjega nosilca razvoja, ohranjanja ter promocije rokodelske dediščine na območju Ribniške doline. Pomemben mejnik za področje predstavlja sprejetje Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva leta 2023, s katerim je bilo rokodelstvo sistemsko prepoznano in ustrezno umeščeno v zakonodajni okvir.

- Ohranjanje suhorobarstva in lončarstva

Temeljno poslanstvo enote je ohranjanje in prenos znanj suhorobarstva in lončarstva na nove generacije. Pomembno vlogo pri tem imata pletarska in lončarska šola (ki je v zadnjih letih preoblikovana v različne lončarske tečaje), ki neprekinjeno delujeta od ustanovitve Rokodelskega centra. V tem času je triletno izobraževanje uspešno zaključilo približno 120 pletarjev in 80 lončarjev, s čimer smo zagotovili kontinuiteto prenosa znanj in ustvarili pogoje za dolgoročno ohranjanje teh tradicionalnih obrti.

Danes je v delavnicah Rokodelskega centra vsakodnevno prisoten vsaj en pletar in en lončar, ki obiskovalcem predstavljata postopke izdelave ter bogastvo rokodelskih veščin. Poleg rednega izobraževanja izvajamo tudi specializirane tečaje posameznih suhorobarskih panog, kot so obodarstvo, posodarstvo, zobotrebčarstvo in žličarstvo, ter tehniške dneve za vrtce in šole. Pomemben del programa predstavljajo tudi rokodelska doživetja za organizirane skupine, ki obiskovalcem omogočajo neposreden stik z rokodelsko dediščino.

- Izobraževanja s področja rokodelstva

Rokodelski center izvaja raznolik program izobraževanj za odrasle in otroke, namenjen pridobivanju in nadgrajevanju rokodelskih znanj ter spretnosti. Program vključuje tečaje in delavnice s področij klekljanja, kvačkanja, kaligrafije, šivanja, mizarstva, oblikovanja gline, izdelave vitražev ter drugih rokodelskih tehnik. S tem širimo dostopnost rokodelskih znanj, spodbujamo ustvarjalnost in krepimo zanimanje za rokodelstvo med različnimi generacijami.

- Spodbujanje sodelovanja med rokodelci in oblikovalci

Sodobne potrebe trga in spreminjajoče se navade kupcev zahtevajo nenehno prilagajanje rokodelskih izdelkov, njihovih oblik ter načinov predstavitve. Zato sistematično spodbujamo sodelovanje med rokodelci in oblikovalci ter razvoj sodobnih izdelkov, ki temeljijo na tradicionalnih znanjih.

Primer uspešnega povezovanja predstavlja blagovna znamka Ribrand, ki je nastala v sodelovanju med oblikovalskim studiem Mashoni in enoto rokodelstva Rokodelskega centra Ribnica. Načela industrijskega oblikovanja smo takrat vključevali tudi v programe pletarske in lončarske šole.

V okviru projekta *Zgodbe rok in krajev* smo za rokodelce izvedli vrsto delavnic s področij oblikovanja, promocije in celostne grafične podobe. V sklopu bienala industrijskega

oblikovanja BIO 50 smo skupaj z oblikovalsko skupino Oloop in lokalnimi rokodelci razvili nove izdelke, ki so bili predstavljeni na razstavi v Moderni galeriji. Ob tem je nastal tudi dokumentarni film *Community of Making*, ki ostaja pomemben zapis sodelovalnega ustvarjanja.

Že šest let sodelujemo z Višjo strokovno šolo za oblikovanje, smer Oblikovanje materialov (les), ter Srednjo šolo Kočevje, smer mizar. V sodelovanju s pletarji vsako leto nastajajo novi izdelki masivnega pohištva, ki združujejo sodobno oblikovanje in tradicionalni preplet.

V obdobju 2021–2023 smo kot vodilni partner projekta LAS Rokodelski Digi Lab razvili novo lončarsko kolekcijo Valovita, ki je nastala v sodelovanju z lončarjem Janezom Pogorelcem ter oblikovalcema Vidom Polončičem in Jernejem Breznikom. V letih 2025–2026 pa smo kot partner projekta LAS Suha roba nova generacija skupaj z vodilnim partnerjem Festival lesa in drugimi partnerji razvili novo kolekcijo lesenih, glinenih in tekstilnih izdelkov pod blagovno znamko SUHA+.

- Razstavni program

Razstavna dejavnost Rokodelskega centra pomembno prispeva k interpretaciji in promociji rokodelske dediščine. Delavnice centra so zasnovane kot odprti predstavitveni prostori, kjer obiskovalci spremljajo delo rokodelcev in hkrati spoznavajo posamezne panoge suhorobarstva ter lončarstva.

V prvem nadstropju centra je postavljena stalna razstava *Zakaj delaš?*, ki predstavlja avtorska dela rokodelcev in oblikovalcev ter prikazuje uspešne povezave med tradicijo, sodobnim oblikovanjem in inovativnimi pristopi. Razstava je del stalne postavitve *Suhorobarstvo in lončarstvo*.

- Popularizacija in promocija rokodelstva

Pomemben del delovanja enote predstavlja ozaveščanje javnosti o pomenu rokodelstva ter spodbujanje zanimanja za rokodelske poklice in izdelke. To uresničujemo z organizacijo delavnic, festivalov, izobraževalnih programov, strokovnih dogodkov in drugih prireditev ter z izdajanjem promocijskih in informativnih gradiv.

Aktivno sodelujemo na sejmih, kongresih, razstavah in drugih predstavitvenih dogodkih doma in v tujini, kjer predstavljamo dejavnosti Rokodelskega centra ter delo sodelujočih rokodelcev.

Posebno pozornost namenjamo mladim rokodelcem ter njihovemu povezovanju z oblikovalci, saj prav tovrstna sodelovanja ustvarjajo pogoje za razvoj sodobnih in tržno zanimivih izdelkov. Leta 2025 je v okviru razpisa BIZI Rokodelci nastal promocijski film o ribniškem rokodelstvu, ki skozi osebne zgodbe predstavlja tako mlade kot tradicionalne rokodelce ter izpostavlja raznolikost, ustvarjalnost in razvojni potencial rokodelske dejavnosti.

2.2. STRATEŠKE SMERNICE

POSLANSTVO

Poslanstvo rokodelstva je trajna skrb za ohranjanje, raziskovanje, prikazovanje, izobraževanje, razstavljanje in populariziranje rokodelstva. Spodbujanje rokodelcev, da sledijo sodobnim smernicam, jim pri tem strokovno pomagati z različnimi izobraževanji in delavnicami. Dejavnost rokodelstva ni omejena na določeno geografsko območje, zato svojo dejavnost opravlja tudi izven meja Republike Slovenije.

ZBIRALNA POLITIKA

Zbiralna politika rokodelstva se osredotoča na:

- Zbiranje in hranjenje sodobnih rokodelskih suhorobarskih in lončarskih izdelkov
- izdelke sodobnega rokodelskega ustvarjanja (druge rokodelske panoge)

DEJAVNOST

- Z izvajanjem izobraževalnih programov, kot sta pletarska in lončarska šola, ter številnih drugih rokodelskih tečajev in delavnic ohranjamo, razvijamo in prenašamo rokodelska znanja, predvsem na področju suhorobarstva in lončarstva.
- S spodbujanjem sodelovanja med rokodelci, oblikovalci, izobraževalnimi ustanovami in drugimi partnerji krepimo razvoj inovativnih izdelkov ter povečujemo prepoznavnost ribniškega rokodelstva v slovenskem in mednarodnem prostoru.
- Z vključevanjem mladih rokodelcev v programe in projekte centra spodbujamo podjetnost, ustvarjalnost in prepoznavanje rokodelstva kot perspektivne poklicne in razvojne priložnosti.
- Z razvojem in promocijo blagovnih znamk Ribrand, Valovita in Suha+ predstavljamo uspešne primere povezovanja tradicionalnega rokodelskega znanja s sodobnim oblikovanjem ter poudarjamo pomen kakovostne celostne podobe izdelkov.
- Z načrtno zbiralno politiko dokumentiramo in ohranjamo materialne dokaze o razvoju rokodelskih dejavnosti ter s tem prispevamo k varovanju kulturne dediščine območja, ki ga pokriva enota rokodelstva.
- Z aktivnim vključevanjem zainteresirane javnosti v izobraževalne, predstavitvene in promocijske programe populariziramo rokodelstvo, krepimo njegovo družbeno vlogo ter povečujemo njegovo prepoznavnost na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.
- Z razstavnim programom predstavljamo sodobne smernice razvoja rokodelstva, spodbujamo inovativne pristope ter obiskovalcem približujemo povezovanje tradicije, oblikovanja in sodobnih ustvarjalnih praks.

- S predstavitvami rokodelskih veščin, dogodki, publikacijami in drugimi promocijskimi aktivnostmi prispevamo k večji prepoznavnosti rokodelstva kot pomembnega dela kulturne dediščine, identitete prostora in trajnostnega razvoja skupnosti.

2.3. VIZIJA

Enota rokodelstva bo prepoznavno razvojno, izobraževalno in povezovalno središče rokodelstva, ki bo združevalo tradicionalna znanja, sodobno oblikovanje in podjetniške priložnosti. S svojim delovanjem bo zagotavljala prenos rokodelskih znanj na nove generacije, spodbujala inovativnost in prispevala k trajnostnemu razvoju lokalnega okolja.

Vizijo uresničujemo z naslednjimi usmeritvami:

- Vzpostaviti in razvijati odprto stičišče znanj, izkušenj in ustvarjalnosti, ki povezuje rokodelce, oblikovalce, izobraževalne ustanove ter druge razvojne partnerje.
- Izobraževati nove nosilce znanj na področju ogroženih in izumirajočih panog suhorobarstva ter zagotavljati pogoje za njihov dolgoročni obstoj.
- Poleg suhorobarstva in lončarstva spodbujati razvoj ter promocijo drugih rokodelskih panog in s tem prispevati k večji raznolikosti rokodelske dejavnosti.
- Aktivno podpirati vključevanje rokodelcev z našega območja v Register nesnovne kulturne dediščine ter s tem krepiti prepoznavnost in varovanje rokodelskih znanj.
- Spodbujati rokodelce k pridobivanju certifikata Art & Craft Slovenija in naziva Priznani rokodelec ter tako prispevati k dvigu kakovosti, prepoznavnosti in tržne vrednosti njihovih izdelkov.
- Nadalje razvijati in nadgrajevati blagovne znamke Ribrand, Valovita in Suha+ kot primere uspešnega povezovanja rokodelstva, oblikovanja in sodobnega trga.
- Krepiti podobo rokodelstva kot ustvarjalne, inovativne in podjetniško uspešne dejavnosti ter povečati njegovo privlačnost med mladimi.
- Prispevati k oživitvi starega mestnega jedra Ribnice z vzpostavitvijo prodajno-delovnega rokodelskega ateljeja, ki bo združeval ustvarjanje, predstavitev in prodajo rokodelskih izdelkov.
- Sistematično zbirati, dokumentirati in predstavljati izdelke sodobnih rokodelcev z območja delovanja centra ter s tem ustvarjati pomemben vir za raziskovanje, predstavitev in ohranjanje sodobne rokodelske ustvarjalnosti.

2.4. STRATEGIJA

- Vzpostavitev stičišča znanj in sodelovanja med rokodelci ter oblikovalci

Rokodelski center Ribnica bo razvijal vlogo osrednjega stičišča znanj, ustvarjalnosti in sodelovanja, kjer se bodo srečevali rokodelci, oblikovalci, izobraževalne ustanove ter drugi

razvojni partnerji. Namen povezovanja je ustvarjanje spodbudnega okolja za izmenjavo znanj, izkušenj in idej ter razvoj novih izdelkov in storitev.

Rokodelcem bomo zagotavljali strokovno podporo pri promociji, izobraževanju, razvoju izdelkov in vključevanju v različne projekte. Rokodelci bodo s svojim delovanjem prispevali k živahnemu utripu centra, izvajali prikaze rokodelskih veščin ter sodelovali kot mentorji pri izobraževalnih programih.

Posebno pozornost bomo namenjali povezovanju rokodelcev z oblikovalci. S tem bomo spodbujali razvoj sodobnih izdelkov, uporabo novih tehnologij, iskanje novih funkcij in namembnosti tradicionalnih izdelkov ter njihovo prilagajanje potrebam sodobnega uporabnika. V podporo povezovanju in promociji bomo razvili spletno platformo, ki bo predstavljala rokodelce, njihove izdelke, dejavnosti in kontakte ter omogočala lažje povezovanje med različnimi deležniki.

- Izobraževanje novih rokodelcev za ogrožene panoge suhorobarstva

Ohranjanje tradicionalnih znanj in veščin ostaja eno ključnih poslanstev enote rokodelstva. Čeprav se je proizvodnja številnih suhorobarskih izdelkov zaradi tehnološkega razvoja in tržnih zahtev v veliki meri avtomatizirala, ostaja ročno izdelovanje pomemben del nesnovne kulturne dediščine.

Z nadaljnjim izvajanjem pletarske in drugih specializiranih šol ter tečajev bomo zagotavljali prenos znanj na nove generacije in spodbujali usposabljanje novih nosilcev tradicionalnih rokodelskih veščin. Poseben poudarek bomo namenili panogam, pri katerih obstaja nevarnost izgube znanja oziroma prenehanja dejavnosti.

- Spodbujanje vpisa rokodelcev v Register nesnovne kulturne dediščine

Območje od Turjaka do Kolpe predstavlja eno najbogatejših rokodelskih območij v Sloveniji. Naša strateška usmeritev je sistematično prepoznavanje nosilcev rokodelskih znanj ter njihovo vključevanje v postopke evidentiranja in vpisa v Register nesnovne kulturne dediščine.

S terenskim delom, sodelovanjem z rokodelci in strokovnimi institucijami bomo pripravljali predloge za vpise ter prispevali k večji prepoznavnosti in zaščiti rokodelskih znanj kot pomembnega dela kulturne dediščine prostora.

- Spodbujanje razvoja različnih rokodelskih panog

Poleg suhorobarstva in lončarstva želimo enakovredno vključevati tudi druge rokodelske dejavnosti, ki so prisotne na našem območju. Med njimi so kvačkanje, klekljanje, šivanje, predenje, pletenje, izdelovanje nakita, izdelovanje dekorativnih predmetov, kovaštvo, rezbarstvo, izdelovanje glasbil in številne druge obrti.

Pomembno vlogo pri tem ima stalna razstava (Za)kaj delaš?, ki predstavlja sodobne rokodelce in njihove izdelke ter obiskovalce spodbuja k ustvarjalnosti in zanimanju za rokodelstvo. Razstavo bomo redno dopolnjevali z novimi vsebinami in izdelki.

Obstoječi pletarsko in lončarsko šolo bomo vsebinsko nadgrajevali z vključevanjem novih materialov, sodobnih pristopov in gostujočih mentorjev. Hkrati bomo širili ponudbo tečajev drugih suhorobarskih panog in različnih rokodelskih znanj.

- Nadaljnji razvoj blagovnih znamk Ribrand, Valovita in Suha+

Blagovne znamke Ribrand, Valovita in Suha+ predstavljajo uspešne primere povezovanja tradicionalnih rokodelskih znanj s sodobnim oblikovanjem. V prihodnjem obdobju bomo nadaljevali njihov razvoj z oblikovanjem novih kolekcij, vključevanjem novih ustvarjalcev ter krepitvijo njihove tržne prepoznavnosti.

Posebno pozornost bomo namenili razvoju prodajnih poti, promocijskim aktivnostim in vključevanju izdelkov v sodobne tržne tokove, s čimer bomo prispevali k večji gospodarski vzdržnosti rokodelskih dejavnosti.

- Predstavljanje rokodelstva kot podjetniške priložnosti za mlade

Rokodelstvo želimo predstaviti kot sodobno, ustvarjalno in podjetniško perspektivno dejavnost. Zato bomo okrepili prisotnost na družbenih omrežjih ter pripravljali vsebine, ki bodo mladim približale možnosti ustvarjanja in podjetniškega razvoja na področju rokodelstva.

S predstavitvami uspešnih zgodb rokodelcev, ustvarjalnimi dogodki, pop-up večeri in drugimi promocijskimi aktivnostmi bomo prikazovali potencial rokodelskih poklicev. V sodelovanju z Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje ter Fakulteto za dizajn bomo organizirali natečaje za sodobne interpretacije izdelkov suhe robe in lončarstva ter tako spodbujali povezovanje mladih oblikovalcev in rokodelcev.

- Oživljanje mestnega jedra Ribnice z rokodelskimi ateljeji

Rokodelski center Ribnica bo ostal osrednji prostor predstavitve, interpretacije in prikazovanja suhorobarstva ter lončarstva. Hkrati bomo spodbujali razvoj prodajno-delovnih rokodelskih ateljejev v mestnem jedru Ribnice.

V sodelovanju z lokalno skupnostjo in drugimi partnerji bomo iskali možnosti za uporabo praznih poslovnih prostorov ter vzpostavitev pogojev, ki bodo rokodelcem omogočali delo, predstavitev in prodajo izdelkov v središču mesta. Na ta način želimo prispevati k oživitvi mestnega jedra, povečati turistično privlačnost območja ter podpreti razvoj rokodelskih dejavnosti.

Vzpostavitev prodajno-delovnih rokodelskih ateljejev v mestnem jedru predstavlja razvojno projektno idejo, ki je v tej fazi še v pripravi. V nadaljevanju strateškega obdobja namerava zavod skupaj z ustanoviteljico in drugimi partnerji koncept vsebinsko in organizacijsko podrobneje razviti, preveriti možne lokacije in način upravljanja ter projekt finančno ovrednotiti. Izvedba bo odvisna od izdelanih projektnih izhodišč, razpoložljivih prostorov in zagotovljenih virov financiranja.

- Zbiranje in dokumentiranje sodobne rokodelske ustvarjalnosti

S postavitvijo razstave (Za)kaj delaš? smo začeli sistematično raziskovanje sodobne rokodelske ustvarjalnosti na našem območju. V prihodnje bomo nadaljevali z evidentiranjem, dokumentiranjem in zbiranjem izdelkov sodobnih rokodelcev ter vzpostavili strokovno urejeno zbirko.

Za dolgoročno hranjenje in varovanje gradiva bomo zagotovili ustrezen depo z ustreznimi pogoji za hrambo predmetov iz različnih materialov, kot so les, keramika, tekstil, volna, kovina, kamen in drugi materiali. Tako bomo ustvarili pomembno zbirko, ki bo dokumentirala razvoj rokodelstva v sodobnem času ter služila raziskovalnim, izobraževalnim in razstavnim namenom.

3. MUZEJ

3.1. PREGLED STANJA IN USMERITVE

Muzej Ribnica je leta 2013 pridobil državno pooblastilo za opravljanje državne muzejske javne službe za strokovni področji zgodovine in etnologije. Leta 2015 je območje izvajanja državne muzejske javne službe razširil še na sosednje občine Loški Potok, Sodražica in Dobrepolje. V tem obdobju se je s svojim razstavnim programom usmeril tudi v gostovanja, s katerimi je povečeval prepoznavnost lokalne dediščine ter hkrati prepoznavnost muzeja in Ribnice v Sloveniji in zunaj njenih meja. Muzej Ribnica ima trenutno tri zaposlene kustosinje.

Razstavni prostori muzeja se nahajajo v delno obnovljenem ribniškem gradu, kjer so urejeni trije razstavni prostori, ter v Rokodelskem centru Ribnica, kjer so tudi upravni prostori organizacijske enote Muzej Ribnica. Muzej je sodeloval tudi pri pripravi treh izložbenih razstav, in sicer v Zdravstvenem domu Ribnica, dvorani Knjižnice Miklova hiša Ribnica in Športnem centru Ribnica.

Leta 2026 ima Muzej Ribnica tri stalne razstave: Boj krvavi zoper čarovniško zalego, Suhorobarstvo in lončarstvo ter Zbirka pohištva družine Rudež. Vsako leto izvaja tudi reden razstavni program občasnih in medinstitucionalnih muzejskih postavitev. Pri tem redno sodeluje z muzeji po Sloveniji in Evropi ter spremlja različne razpise, na katere se prijavlja samostojno ali pri njih sodeluje s svojimi programi. Redno sodeluje in se prijavlja tudi na evropske CLLD projekte.

V zadnjem obdobju je muzej začel razvijati programe, usmerjene v večjo dostopnost vsebin za ranljive skupine ter v spodbujanje participacije različnih skupin javnosti. S tem se krepi njegova vloga odprte in vključujoče ustanove, ki dediščino približuje širšemu krogu obiskovalcev ter javnost vključuje kot sogovornika, uporabnika in soustvarjalca muzejskih vsebin.

- Pogled nazaj na uresničevanje pretekle strategije in usmeritve za novo obdobje

V preteklem strateškem obdobju je Muzej Ribnica načrtoval oblikovanje nove stalne muzejske postavitve, ki bi povezala obstoječe razstavne vsebine z novimi tematskimi sklopi. Ti so obsegali naravno in arheološko podobo prostora, zgodovino gradu, cerkveno zgodovino kraja, razvoj ribniškega trga, izseljenstvo, 20. stoletje, industrijsko dediščino, vprašanje ribniške identitete ter ribniški humor.

V tem obdobju je prišlo do pomembne spremembe v prostorski in programski usmeritvi muzeja. Osrednja strokovna, organizacijska in izvedbena prizadevanja so bila usmerjena v prostorsko umestitev, prenovo in dokončanje stalne razstave Suhorobarstvo in lončarstvo, ki je bila zaradi boljše dostopnosti preseljena v prostore Rokodelskega centra Ribnica. Razstava, ki predstavlja eno temeljnih vsebin ribniške dediščine in identitete, je bila dokončana leta 2022. Za njeno izvedbo je muzej prejel najvišje stanovsko Valvasorjevo priznanje.

V tem obdobju je muzej pripravil razstavo o zmajih, v katero so bila vključena tudi nova odkritja in bajeslovna plast prostora. Naravni svet, kraško okolje in značilnosti prostora so bili vključeni tudi v stalno razstavo Suhorobarstvo in lončarstvo, kjer je bila pripravljena maketa, ki povezuje

naravne danosti prostora v povezavi z razumevanjem rokodelske dediščine. Tudi raziskovanje ribniškega gradu se je nadaljevalo in nadgrajevalo. V tem času je izšla nova publikacija, muzej pa je pridobil tudi nove predmete za zbirko, z nekaterimi je nadgradil stalno razstavo grajskega pohištva.

Pomemben premik je bil narejen tudi pri obravnavi ribniškega trga. Muzej je pripravil prvo muzejsko razstavo, posvečeno ribniškemu trgu, in s tem odprl eno izmed ključnih tem za razumevanje zgodovinskega, družbenega in gospodarskega razvoja kraja. Ta razstava je kot iztočnica za nadaljnje predstavljanje vsebin ribniškega trga.

V vseh letih preteklega strateškega obdobja je muzej sistematično raziskoval industrijsko dediščino na območju občin, kjer izvaja državno muzejsko javno službo. Zbiral je gradivo, podatke in pričevanja o razvoju podjetij, delavskih skupnostih, proizvodnji in vplivu industrije na vsakdanje življenje ter razvoj lokalnega okolja. Razstava o industrijski dediščini je predvidena v letu 2028.

Realizirali smo eno izmed prednostnih nalog iz prejšnje strategije, ki je predvidevala proučevanje dediščine kulinarike. Izvedli smo tudi več projektov, usmerjenih v digitalno nadgradnjo muzejskih vsebin, predvsem z razvojem avdio- in videovsebin.

Poleg rednega vključevanja javnosti v muzejske projekte smo v preteklem strateškem obdobju vsako leto pripravili tematsko razstavo, zasnovano po načelu crowdsourcinga, s katerim obiskovalce in druge zainteresirane javnosti aktivno vključujemo v zbiranje gradiva, soustvarjanje vsebin in interpretacijo dediščine.

Muzej je pričel tudi s proučevanjem ribniškega humorja kot pomembnega identitetnega pojava in možne oblike nesnovne kulturne dediščine. Tudi ta sklop je predviden za razstavno obravnavo v letu 2028.

Preteklo strateško obdobje je tako pokazalo, da se razvoj muzeja ne uresničuje nujno skozi eno samo celovito postavitev, temveč lahko poteka tudi postopno, z raziskavami, razstavami, publikacijami, dopolnjevanjem zbirk, dokumentiranjem, vključevanjem skupnosti in nadgrajevanjem obstoječih vsebin.

Muzej Ribnica bo v naslednjem petletnem obdobju nadaljeval uresničevanje ciljev, ki jih je zasledoval že v preteklih letih, hkrati pa bo svoje dosedanje delo nadgradil z poudarkom na digitalizaciji, inkluzivnosti in mednarodnem sodelovanju. Pri načrtovanju in izvajanju projektov bo vključeval strokovnjake z različnih področij ter zainteresirano javnost, s čimer bo krepil kakovost, odprtost in relevantnost muzejskih vsebin.

Muzejski programi bodo sledili sodobnim muzejskim smernicam, ICOM-ovim usmeritvam ter ciljem trajnostnega razvoja Agende 2030. Muzej Ribnica bo pri tem nadaljeval tesno sodelovanje z lokalno skupnostjo in območjem, kjer izvajamo muzejsko javno službo. Tudi v prihodnje bo spodbujal vključevanje različnih javnosti v pripravo, izvedbo in predstavitev izbranih vsebin, programov in dogodkov.

3.2. STRATEŠKE SMERNICE

POSLANSTVO

Muzeja Ribnica je pomemben gradnik lokalne identitete, ki jo smiselno umešča v širši evropski prostor. Deluje po načelu »iz ljudi za ljudi«, je prostor medgeneracijskega dialoga, kreativnih vzpodbud in strpnosti. Muzej Ribnica predstavlja vozlišče znanja, védenja, izkušenj, starih znanj in novih trendov. Ves čas išče odgovore na vprašanja: Kdo smo v širši sliki časa?

Poslanstvo muzeja je beleženje kolektivnega spomina in ohranjanje kulturne dediščine Ribniške doline in njenega širšega zaledja: zbira in dokumentira, raziskuje in predstavlja, varuje in ohranja snovno in živo dediščino ter z vsem tem pomaga prepoznati identiteto prebivalcev tega okolja s poudarkom na raziskovanju kulture, življenja in pričevanja suhe robe in lončarstva.

ZBIRALNA POLITIKA

Zbiralna politika muzeja bo v strateškem obdobju opredeljena kot temeljno strokovno izhodišče za nadaljnje oblikovanje, dopolnjevanje, varovanje in interpretacijo muzejskih zbirk. Izhajala bo iz poslanstva muzeja, analize obstoječega gradiva, etnoloških, zgodovinskih in sodobnih značilnosti območja ter potreb lokalne skupnosti. Posebna pozornost bo namenjena dopolnjevanju slabše zastopanih področij, dokumentiranju sprememb v življenju skupnosti, zbiranju pričevanj in gradiva 20. ter 21. stoletja ter odgovornemu presojanju novih pridobitev glede na strokovni pomen, provenienco, stanje gradiva in možnosti hrambe.

DEJAVNOST

- Muzej se neposredno odziva na aktualne dogodke in pojave ter jih povezuje z zgodovinskim in dediščinskim kontekstom. S tem utrjuje svojo vlogo odprtega prostora medgeneracijskega dialoga, ustvarjalnih spodbud in strpnosti ter spodbuja lokalno prebivalstvo k prepoznavanju muzeja kot pomembnega kulturnega in skupnostnega središča.
- Spodbujamo oblikovanje domoznanskih učnih vsebin v vzgojno-izobraževalnih institucijah ter s tem prispevamo k boljšemu poznavanju lokalne zgodovine, dediščine in identitete prostora.
- Prepoznavnost lokalnega okolja navzven krepimo z dogodki, pedagoškim delom, razstavami, raziskovalno dejavnostjo, publiciranjem in promocijo.
- Ozaveščamo javnost o nepogrešljivi vlogi posameznika, njegove življenjske zgodbe in osebnih pričevanj pri razumevanju časa in prostora. S tem poudarjamo pomen avtobiografskih virov, spominov in osebnih zgodb kot pomembnega dela kulturne dediščine.
- Ozaveščamo prebivalstvo o vrednosti in pomenu dediščine ter o njenem varovanju, dokumentiranju in predstavljanju.
- Z jasno opredeljeno zbiralno politiko ohranjamo materialne in dokumentarne dokaze o ljudeh, njihovem življenju, delu, ustvarjanju in načinu bivanja na območju, ki ga muzej pokriva z izvajanjem javne službe.

3.3. VIZIJA

Vizija muzeja je postati mednarodno prepoznaven, sodoben in dostopen prostor dediščine, ki s premišljeno interpretacijo ribniškega rokodelstva in drugih elementov preteklosti povezuje skupnost ter razkriva njeno izjemnost in jo umešča v širši slovenski, evropski in mednarodni kontekst. S svojim delovanjem muzej krepi identiteto kraja, spodbuja ponos pripadnosti in utrjuje njegovo vpetost v širši kulturni prostor.

Vizijo uresničujemo z naslednjimi vrednotami:

- Strokovnost - verodostojna, odgovorna in strokovna ustanova.
- Odprtost - prostor skupnosti, dialoga in sodelovanja.
- Gostoljubnost - dostopen, vključujoč in prijazen prostor, kjer se obiskovalci dobro počutijo.

3.4. STRATEGIJA

Strateška področja delovanja predstavljajo temeljni okvir razvoja muzeja v prihodnjem obdobju. Oblikovana so na podlagi poslanstva muzeja, analize obstoječega stanja, razvojnih potreb ustanove ter pričakovanj lokalnega okolja in obiskovalcev.

- Strokovno upravljanje zbirk in raziskovanje dediščine

Muzej bo v okviru strokovnega upravljanja zbirk in raziskovanja dediščine krepil delo na področju zbiranja, dokumentiranja, raziskovanja, varovanja in interpretacije premične, nesnovne in z lokalnim prostorom povezane kulturne dediščine. Posebno pozornost bo namenjal ribniškemu rokodelstvu kot enemu osrednjih identitetnih jeder prostora, zlasti suhorobarstvu in lončarstvu kot osrednjima rokodelskima področjema »dežele suhe robe«. Zbiralna politika bo izhajala iz območja izvajanja državne muzejske javne službe ter iz vsebinskih prioritet muzeja.
Cilj bomo dosegali z naslednjimi ukrepi:

- nadaljevali bomo urejanje in ažuriranje muzejske dokumentacije v skladu s strokovnimi standardi,
- določili bomo prednostne naloge pri inventarizaciji, digitalizaciji in strokovni obdelavi gradiva,
- pri sprejemu predmetov bomo upoštevali jasna merila: izvor, provenienco, vsebinski pomen, pričevalno vrednost, povezavo z območjem delovanja muzeja, stanje ohranjenosti in možnosti dolgoročne hrambe,
- zbiralna politika bo restriktivna in opredeljena v samostojnem dokumentu,
- sistematično bomo zbirali ustna pričevanja, fotografije, dokumente, predmete in digitalno rojena gradiva,
- raziskovali bomo ribniško rokodelstvo, zlasti suhorobarstvo in lončarstvo, ter njegove gospodarske, družbene in identitetne razsežnosti ter industrijsko dediščino, vojaštvo, maskiranje, pomembne in znane posameznike, ribniški humor, ribniški trg, grad, 20. stoletje, izseljenstvo in vprašanje ribniške identitete,

- k raziskavam bomo vključevali zunanje strokovnjake, raziskovalne ustanove, društva, šole, zbiratelje in posameznike,
- raziskovalne rezultate bomo prenašali v razstave, publikacije, spletne objave, pedagoške programe in javne dogodke.

- Interpretacija dediščine, razstave in izobraževalni programi

Muzej bo dediščino predstavljal skozi občasne razstave, dopolnitve obstoječih postavitev, digitalne predstavitve, publikacije, pedagoške in andragoške programe ter javne dogodke. Razstavna in programska dejavnost ne bo usmerjena v eno samo novo stalno postavitev, temveč v postopno, premišljeno in aktualno interpretacijo izbranih dediščinskih vsebin.
Cilj bomo dosegali z naslednjimi ukrepi:

- pripravljali bomo občasne razstave, ki bodo izhajale iz raziskovalnega dela, muzejskih zbirk, aktualnih tem in sodelovanja s skupnostjo in nadgrajevali obstoječe razstave z novimi predmeti, zgodbami, digitalnimi vsebinami in sodobnejšimi pristopi,
- pri interpretaciji dediščine bo muzej uporabljal sodobne muzeološke, veččutne, participativne in digitalne pristope, ki obiskovalcem omogočajo aktivno, razumljivo in večplastno doživetje dediščine,
- nadaljevali bomo programsko obravnavo vsebin, ki so bile v preteklem strateškem obdobju že začete in hkrati odpirali nove,
- interpretacijo dediščine bomo gradili interdisciplinarno, s povezovanjem predmetov, arhivskega gradiva, fotografij, ustnih pričevanj, osebnih zgodb, prostora, zvoka, slike in digitalnih vsebin,
- pripravljali bomo inovativne pedagoške programe in andragoške programe,
- razvijali bomo izkustvene programe, vključno z uporabo pedagoške zbirke »na dotik«, ki smo jo pričeli oblikovati že v prejšnjem strateškem obdobju,
- razstavne in pedagoške vsebine bomo povezovali z lokalno identiteto, medgeneracijskim učenjem in aktualnimi družbenimi vprašanji.

- Vključujoč muzej in sodelovanje z javnostmi

Muzej bo deloval kot prostor dialoga, sodelovanja, učenja in skupnostnega spomina. Javnost ne bo razumljena le kot obiskovalec, temveč kot partner pri prepoznavanju, dokumentiranju, vrednotenju in interpretaciji dediščine.
Cilj bomo dosegali z naslednjimi ukrepi:

- vključevali bomo lokalne prebivalce, občane, obiskovalce, šole, društva, zbiratelje, rokodelce, raziskovalce, ustvarjalce in druge nosilce dediščine,
- izvajali bomo zbiralne akcije za fotografije, dokumente, predmete, spomine, pričevanja in predmetne zgodbe,
- uporabljali bomo spletna orodja in družbena omrežja za zbiranje spominov, fotografij in odzivov javnosti,
- razvijali bomo participativne projekte, pri katerih skupnost sodeluje že v fazi raziskovanja, zbiranja in interpretacije,

- izvajali bomo evalvacije obiskovalcev in zainteresiranih javnosti ter rezultate uporabljali pri načrtovanju programov,
- razvijali bomo programe za različne ciljne skupine: otroke, mlade, družine, starejše, osebe z različnimi oviranostmi, lokalne prebivalce, turistične obiskovalce, raziskovalce in strokovno javnost,
- pri programih bomo upoštevali načela fizične, senzorne, intelektualne, jezikovne, digitalne, socialne in finančne dostopnosti,
- pripravljali bomo jasnejša in razumljivejša besedila, prilagojena vodstva, veččutne elemente, digitalne vsebine in dostopne pedagoške pristope,
- sodelovali bomo z invalidskimi organizacijami, organizacijami starejših, šolami, fakultetami, društvi in drugimi skupinami uporabnikov.

- Digitalna dostopnost in trajnostno delovanje

Muzej bo digitalizacijo razvijal kot pomembno orodje varovanja, dokumentiranja, hranjenja, interpretacije in dostopnosti dediščine. Trajnostno delovanje bo razumljeno kot odgovorno ravnanje z dediščino, prostorom, viri, znanjem in skupnostjo.
Cilj bomo dosegali z naslednjimi ukrepi:

- pripravili bomo načrt digitalizacije izbranega muzejskega gradiva po prednostnih vsebinskih sklopih,
- digitalizirali bomo predmete, fotografije, dokumente, razglednice, plakate, arhivsko gradivo in drugo gradivo,
- pričeli bomo sistematično urejati digitalni arhiv ustnih pričevanj,
- izbrane digitalne vsebine bomo objavljali na spletni strani, v spletnih predstavitvah, digitalnih razstavah, pedagoških programih in promociji muzeja,
- pri digitalizaciji bomo skrbeli za avtorske pravice, soglasja, dovoljenja za uporabo in varstvo osebnih podatkov,
- pri projektih e-dediščine in digitalizacije bomo zagotavljali nove priložnosti za varovanje ter povečevali njeno dostopnost in rabo,
- trajnostne vsebine bomo povezovali s suhorobarstvom, lončarstvom, rabo lokalnih materialov, naravnim okoljem, kraškim svetom, industrijsko dediščino, ponovno uporabo in medgeneracijskim prenosom znanja,
- pri razstavah in programih bomo spodbujali odgovorno rabo materialov, večkratno uporabo opreme in vsebin ter zmanjševanje nepotrebnih odpadkov,
- dediščino bomo predstavljali kot pomemben del trajnostnega razvoja lokalne skupnosti in kot prispevek k ciljem Agende 2030.

- Kadrovski in prostorski razvoj

Kadrovski, prostorski, tehnični in depojski razvoj so temeljni pogoji za uresničevanje vizije sodobnega, dostopnega in mednarodno prepoznavnega muzeja. Razvoj muzeja bo mogoč le ob strokovno usposobljenih zaposlenih, primernih prostorih za delo in hrambo gradiva ter ob podpori ustanovitelja Občine Ribnica, Ministrstva za kulturo in občin, kjer opravljamo muzejsko javno službo in drugih financerjev.

Cilj bomo dosegali z naslednjimi ukrepi:

- krepili bomo strokovne kompetence zaposlenih na področjih muzejske dokumentacije, digitalizacije, terenskega dela, raziskovanja, interpretacije dediščine, pedagoškega in andragoškega dela, dostopnosti, projektnega vodenja in komuniciranja z javnostmi,
- po potrebi bomo sodelovali z zunanjimi strokovnjaki, raziskovalci, oblikovalci, konservatorji, pedagogi, strokovnjaki za dostopnost, digitalizacijo in varstvo osebnih podatkov,
- Krepili bomo medinstitucionalna in medkrajevna, nacionalna in mednarodna sodelovanja.
- iskali bomo dolgoročno rešitev za depojske prostore,
- zboljševali bomo pogoje za hrambo muzejskih predmetov, dokumentacije in digitalnega gradiva,
- skupaj z ustanoviteljem bomo načrtovali ustrezne delovne, upravne, razstavne in depojske prostore,
- skrbeli bomo za ustrezne klimatske, varnostne, konservatorske in tehnične pogoje,
- prostorske potrebe muzeja bomo vključili tudi v širše kulturne in razvojne strategije lokalnega okolja.

4. GALERIJA MIKLOVA HIŠA

4.1. PREGLED STANJA IN USMERITVE

Galerija Miklova hiša sledi predhodno jasno začrtanim smernicam in usmeritvam na področju razstavne in obrazstavne dejavnosti, zbiralne politike, izobraževanja, raziskovanja in dokumentiranja.

V preteklem obdobju je bila večina zastavljenih usmeritev uspešno realizirana, a zaradi kadrovske in finančne stiske, so nekatera področja ostala okrnjena (ureditev dokumentacije, galerijska knjižnica, pedagoško delo). Te težave bi v galeriji rešila ureditev kadrovske podhranjenosti, ki bo, ob upoštevanju aktualnih smernic v muzejskem in galerijskem svetu v Sloveniji in mednarodno, postala vse bolj obremenjujoč element pri nadaljnjem strokovnem delu v galeriji.

4.2. STRATEŠKE SMERNICE

POSLANSTVO

Ključno poslanstvo Galerije Miklova hiša je, da regionalnemu prostoru omogoča stik z aktualno likovno umetnostjo, kar uresničuje z uspešnim izvajanjem galerijskih dejavnosti. Galerija svoje poslanstvo uresničuje s produciranjem, prezentiranjem in umeščanjem kakovostne sodobne (aktualne) likovne ustvarjalnosti v regionalni prostor, pri čemer daje poudarek tudi strokovnemu izobraževanju na področju sodobne vizualne kulture. Njeno poslanstvo je, poleg razstavne in obrazstavne dejavnosti usmerjeno tudi v ohranjanje, nadgrajevanje, populariziranje in aktualiziranje Likovne zbirke Galerije Miklova hiša ter v ohranjanje in varovanje likovne kulturne dediščine.

- Produciranje, prezentiranje in populariziranje aktualne slovenske likovne produkcije ter sodobne vizualne kulture
- Ohranjanje, nadgrajevanje, populariziranje in aktualiziranje Likovne zbirke Galerije Miklova hiša
- Ohranjanje in varovanje likovne kulturne dediščine (preučevanje, interpretiranje, dokumentiranje, evidentiranje, restavriranje, konserviranje)
- Izobraževanje na področju vizualne kulture

DEJAVNOST

- Razstavna dejavnost (aktualna umetniška produkcija)
- Podpiranje in produciranje umetniške produkcije
- Izdajanje katalogov / publikacij / zloženk s strokovnimi besedili

- Organizacija dogodkov in obrazstavnih programov
- Vzdrževanje, ohranjanje, nadgrajevanje, populariziranje in aktualiziranje Likovne zbirke Galerije Miklova hiša
- Zbiranje in urejanje dokumentacije, vzpostavitev knjižnice (Arhiv Galerije Miklova hiša)
- Varovanje, ohranjanje, dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje (lokalne) likovne kulturne dediščine
- Pedagoška in andragoška dejavnost

4.3. VIZIJA

Galerija Miklova hiša je s pomočjo jasno začrtanih smernic in kakovostnega programa postala eno izmed pomembnejših umetnostnih središč za sodobno slovensko likovno produkcijo. V prihodnjem obdobju bo ohranjala in nadgrajevala svojo vlogo prepoznavne galerijske institucije z vrhunskim razstavnim in obrazstavnim programom, ki bo predstavljal, produciral in populariziral aktualno umetniško ustvarjalnost.

Posebno pozornost bo galerija namenjala tudi raziskovanju sodobne vizualne kulture, zlasti področju modne fotografije v Sloveniji. S projektom So Fashion! (2026–2029) se bo profilirala kot ena prvih slovenskih institucij, ki modno fotografijo sistematično obravnava kot relevanten vizualni medij sodobnosti ter vzpostavlja platformo za njen nadaljnji razvoj, raziskovanje in večjo prepoznavnost v slovenskem prostoru.

Galerija bo predstavljala vrhunske dosežke lokalnih, nacionalnih in mednarodnih avtorjev, problematizirala aktualne umetnostne koncepte, nadgrajevala in aktualizirala Likovno zbirko Galerije Miklova hiša ter spodbujala povezovanje med sodobno umetnostjo, vizualno kulturo in lokalnim okoljem.

4.4. STRATEGIJA

- Kakovosten in aktualen razstavni program

Razstavni program Galerije Miklova hiša bo tudi v prihodnje usmerjen v predstavljanje, produciranje in populariziranje sodobne umetniške produkcije s poudarkom na kakovostni slovenski ustvarjalnosti. Galerija bo ob uveljavljenih avtorjih predstavljala tudi mlajše generacije umetnikov in sodobne vizualne prakse, ki zaznamujejo aktualni kulturni prostor.

Program bo temeljil na raziskovanju in spremljanju sodobne umetnosti ter na sodelovanju s strokovnimi sodelavci, galerijami in drugimi kulturnimi institucijami. Pomemben del delovanja ostajajo medinstitucionalno povezovanje, koprodukcije in gostovanja razstav, ki galeriji omogočajo širšo vpetost v slovenski kulturni prostor.

V obdobju 2026–2029 bo galerija v okviru projekta *So Fashion!* posebno pozornost namenjala raziskovanju, prezentaciji in popularizaciji modne fotografije v Sloveniji ter njeni strokovni obravnavi kot pomembnega medija sodobne vizualne kulture.

Program bo odražal pestrost, raznolikost in dinamiko sodobne slovenske likovne ustvarjalnosti.

Razstavni program galerije bo temeljil na naslednjih vsebinskih in programskih usmeritvah:

- predstavitve uveljavljenih slovenskih in mednarodnih umetnikov,
- predstavitve mlajših generacij umetnikov,
- tematske in raziskovalne razstave,

- projekti s področja sodobne vizualne kulture, fotografije, oblikovanja in drugih sodobnih umetniških praks,
- medinstitucionalni in koprodukcijski projekti,
- razstave z izbori del iz Likovne zbirke Galerije Miklova hiša,
- razstavni projekti v sodelovanju z drugimi zbirkami (npr. Likovna zbirka Riko)

- Kakovosten obrazstavni program

S kakovostnimi obrazstavnimi programi bomo popularizirali aktualno umetnost in jo na ta način približevali lokalni (pritegniti do zdaj manj zainteresirano javnost iz regionalnega območja) in širši javnosti. Za doseganje kakovosti bomo k procesu snovanja programa povabili različne strokovne sodelavce, ki aktivno delujejo v polju sodobne umetnosti (priznani pedagoški delavci na področju umetnosti, umetniki itd.).

- Raziskovanje, prezentacija in popularizacija sodobne vizualne kulture

V obdobju 2026–2029 bo Galerija Miklova hiša posebno pozornost namenjala raziskovanju, prezentaciji in popularizaciji modne fotografije v Sloveniji v okviru večletnega projekta So Fashion!. Projekt bo modno fotografijo sistematično obravnaval kot relevanten vizualni medij sodobnosti ter skozi razstave, publikacije, pogovore, delavnice in medinstitucionalna sodelovanja prispeval k njeni večji strokovni obravnavi in prepoznavnosti v slovenskem prostoru.

- Ohranjanje strokovnosti in strokovno izpopolnjevanje zaposlenih

Strokovnost in kakovost bomo vzdrževali in nadgrajevali z ohranjanjem primarne usmeritve in dejavnosti galerije, s kvalitetnim razstavnim programom ter s sodelovanji z različnimi slovenskimi umetnostnimi strokovnjaki. Strokovnost, na področju dela v galeriji, bomo nadgrajevali z aktivnim udejstvovanjem in spremljanjem aktualne ustvarjalnosti doma in v tujini ter z udeležbami na različnih strokovnih predavanjih in seminarjih, ki bodo tematizirali in problematizirali aktualno likovno umetnost.

- Medinstitucionalno povezovanje

Vizija galerije je usmerjena tudi v ustvarjanje medinstitucionalnih povezav v slovenskem in občasno tudi mednarodnem prostoru. Redno in načrtno sodelovanje s prepoznavnimi galerijskimi in kulturnimi ustanovami galeriji omogoča vpetost v nacionalne mreže, s pomočjo katerih se odpirajo možnosti strokovnega dialoga in nadgradnje obstoječih vsebin. Širšo mrežo povezav in prepoznavnosti bomo vzpostavljali skozi načrtna sodelovanja s prepoznavnimi in aktivnimi slovenskimi kulturnimi ustanovami in strokovnimi sodelavci.

- Ohranjanje, vzdrževanje, nadgrajevanje, problematiziranje in aktualiziranje Likovne zbirke Galerije Miklova hiša

Likovno zbirko, ki temelji na umetniških delih iz obdobja ribniških likovnih srečanj in kolonij, ter delih sodobne slovenske likovne ustvarjalnosti (dela uveljavljenih in priznanih avtorjev, dela mlajše generacije umetnikov) bomo dopolnjevali s priložnostnimi odkupi in donacijami.

Pri načrtnem odkupovanju (ob optimalnem finančnem stanju) umetniških del v likovno zbirko se bomo tematsko osredotočili na aktualno slovensko umetniško produkcijo. Izbor del za odkup

v likovno zbirko bo narejen pred začetkom leta, pri čemer bo z nasveti in mnenji sodeloval tudi Galerijski svet.

V prihodnjem obdobju si bomo prizadevali tudi za kontinuirano vzdrževanje in ohranjanje likovne zbirke (obnovitev/osvežitev posameznih likovnih del) ter za pridobitev ustreznih depojskih in razstavnih prostorov, ki bodo omogočali primerno hranjenje in prezentacijo (stalna postavitev) likovnih del iz zbirke.

- Okrepitev kadra

Zaradi preobsežnosti galerijskega dela, ki za ustvarjanje presežkov potrebuje dve osebi (poleg del tehnike, fotografije, prevajanja, oblikovanja, ki terjajo dodaten kader) in s tem povezane strokovne raznolikosti, se bomo v prihodnjih letih zavzemali za okrepitev kadra v Galeriji Miklova hiša, ki na dan 1.1.2026 zaposluje enega kustosa. Predlog nove, dodatne zaposlitve je delovno mesto kustos pedagog, katerega naloge bodo: priprava trajnega in celostnega pedagoškega programa Galerije Miklova hiša, priprava posameznih pedagoških delavnic, izvedba pedagoških aktivnosti, interpretacija umetniških del za potrebe pedagoških dejavnosti, preučevanje aktualnih smernic muzejske pedagogike, udeležba na izobraževanjih in srečanjih, namenjenih muzejskim pedagogom, vodenje šolskih in predšolskih skupin po aktualnih razstavah, koordinacija pedagoško - andragoških izobraževalnih programov (Likovna šola LICE), itd.

Za sofinanciranje bomo zaprosili Občino Ribnica in Ministrstvo za kulturo RS ter pregledali možne subvencije Zavoda za Zaposlovanje. Delno bomo poskušali probleme reševati s pedagoškimi praksami in avtorskimi pogodbami za posamezne projekte, kar bo okrepilo raznolikost programa in razbremenilo trenutni kader, da se bo posvetil še večji strokovnosti na področju delovanja galerije.

- Problematiziranje lokalne likovne kulturne dediščine

Eno od usmeritev galerijske institucije predstavlja tudi preučevanje, dokumentiranje in interpretiranje lokalne kulturne dediščine. Ob zadovoljivem finančnem in kadrovskem stanju, bo del galerijske dejavnosti usmerjen tudi v aktivno raziskovanje, problematiziranje in preučevanje lokalne likovne kulturne dediščine, njeno popularizacijo, vedno v poskusih iskanja stikov med tradicijo in sodobnostjo, ki prek elementa znanega pritegne občinstvo v svet umetnosti, jim približa sodobno umetnost in hkrati opomni na dragoceno zgodovino.

- Nadaljevanje obstoječih likovno-izobraževalnih programov

V prihodnjem petletnem obdobju se bomo, s pomočjo strokovno oblikovanih izobraževalnih programov (Likovna šola LICE), posvečali tudi širjenju likovnega in umetnostnega znanja. Likovna šola LICE predstavlja pomemben segment znotraj izobraževalne dejavnosti, s katero si Galerija Miklova hiša ustvarja kritično in kulturno osveščeno občinstvo, ki spremlja in podpira njeno delovanje.

- Pridobivanje finančnih sredstev

Finančna sredstva bomo v prihodnjem petletnem obdobju pridobivali iz več virov. Kot utečeno bomo za financiranje programa zaprosili Občino Ribnica in Ministrstvo za kulturo. Priložnostno

bomo sredstva črpali tudi iz evropskih sredstev, del sredstev pa bomo poskušali pridobivati tudi s pomočjo sponzorstev.

5. TURIZEM

5.1. PREGLED STANJA IN USMERITVE

V letu 2020 se je z dodatnimi proračunskimi sredstvi ustanovitelja ustanovila še enota turizem, s svojimi proračunskimi postavkami za plačo in za blago in storitve. V letu 2020 je bila sprejeta Strategija trajnostnega razvoja turizma v občini Ribnica za obdobje 2022–2028, ki določa nadaljnje ukrepe in cilje razvoja turizma.

Pripravljena strategija temelji na analizi ankete, izvedene septembra 2021, v kateri so aktivno sodelovali tudi občani. Poleg spletne ankete za širšo javnost so bila organizirana še štiri srečanja strateške skupine, v kateri je sodelovalo 24 predstavnikov ključnih deležnikov, ki v občini Ribnica oziroma širše delujejo na področjih, povezanih s turizmom. Strategija je rezultat usklajenega pogleda občanov in predstavnikov ključnih deležniških skupin na prihodnji razvoj turizma v občini Ribnica. Na podlagi izvedenih analiz, razprav in usklajevanj je bila pripravljena Strategija trajnostnega razvoja turizma v občini Ribnica 2022–2028.

Ribnica je danes umeščena v makro destinacijo Ljubljana & Osrednja Slovenija in nima statusa vodilne destinacije. Turizem je v fazi razvoja in krepitve sodelovanja med deležniki ter predstavlja eno izmed pomembnih razvojnih priložnosti občine.

5.2. POSLANSTVO

Ključno poslanstvo razvoja turizma v Ribnici je oblikovati Ribnico kot prepoznavno zeleno butično destinacijo na slovenskem turističnem zemljevidu, ki obiskovalce navdušuje z izjemno rokodelsko dediščino, katere korenine segajo v leto 1492, ter bogastvom neokrnjene narave.

Ribnica svojo prihodnost gradi na spoštljivem odnosu do narave in lokalnega okolja. Zato razvoj turizma temelji na načelih trajnostnega in regenerativnega razvoja, ki presega zgolj zmanjševanje negativnih vplivov. Turizem razumemo kot pomemben vzvod za oživljanje in krepitev naravnega okolja, kulturne dediščine, lokalnih skupnosti, tradicionalnih dejavnosti ter kakovosti življenja prebivalcev.

5.3. VIZIJA

Ribnica je pristna, zelena in butična stacionarna destinacija za sodobnega obiskovalca, ki išče avtentične zgodbe, navdihujoča doživetja, stik z naravo ter kakovosten oddih.

Razvojna vizija predstavlja dolgoročno usmeritev razvoja turizma do leta 2028. Temelji na lokalnih potencialih, dediščini, naravnih danostih in razvojnih možnostih občine ter usmerja delovanje javnih ustanov, podjetij, prebivalcev in investitorjev k skupnemu cilju – ustvarjanju prepoznavne, kakovostne in trajnostne turistične destinacije.

5.4. STRATEŠKA USMERITEV IN POZICIONIRANJE DESTINACIJE

Razvoj turizma v Ribnici temelji na prepoznavanju in nadgradnji ključnih konkurenčnih prednosti destinacije:

- Izjemne in edinstvene rokodelske dediščine suhorobarstva in lončarstva
- Ohranjene narave in kakovostnega bivalnega okolja
- Povezovanja z lokalnim in širšim turističnim gospodarstvom
- Vključevanja v nacionalne in regionalne razvojne platforme ter mreže (Slovenia Green, Zgodovinska mesta Slovenije, LAS, makro destinacija in druge)
- Krepitve položaja Ribnice kot osrednjega rokodelskega središča Slovenije
- Razvoja sodobne javne turistične infrastrukture in inovativnih turističnih produktov

S takšnim pristopom se Ribnica pozicionira kot zelena butična destinacija za obiskovalce, ki cenijo avtentičnost, kakovost, kulturno dediščino in trajnostna doživetja.

5.5. KLJUČNI PRINCIPI RAZVOJA TURIZMA

- Trajnostni in regenerativni razvoj

Ribnica je zavezana načelom trajnostnega in regenerativnega razvoja turizma ter si prizadeva, da turizem prispeva k dolgoročnemu ohranjanju naravnih virov, kulturne dediščine in kakovosti življenja lokalnega prebivalstva. Pri razvoju turistične destinacije sledi najvišjim standardom trajnostnega upravljanja ter spodbuja odgovorno ravnanje vseh deležnikov.

Pomembna razvojna usmeritev je tudi digitalna preobrazba turističnega sektorja, ki presega zgolj promocijo in digitalni marketing. Vključuje uvajanje sodobnih digitalnih rešitev na področju upravljanja destinacije, razvoja in trženja turističnih produktov, interpretacije kulturne dediščine, komuniciranja z obiskovalci ter izboljšanja njihove celostne uporabniške izkušnje. Digitalizacija predstavlja pomembno podporo trajnostnemu razvoju, večji dostopnosti turistične ponudbe ter učinkovitejšemu povezovanju ponudnikov in obiskovalcev.

- Kakovost pred količino

Razvoj turistične destinacije Ribnica temelji na načelih kakovosti, dodane vrednosti in odličnosti. Ključ do uspešnega razvoja predstavlja usklajeno sodelovanje vseh deležnikov – Občine Ribnica, javnih zavodov, turističnih ponudnikov, podjetij, društev in lokalnega prebivalstva –, ki so zavezani k zagotavljanju visokih standardov na področju storitev, turističnih produktov, urejenosti javnega prostora, varovanja kulturne in naravne dediščine, arhitekturne kakovosti ter učinkovite komunikacije.

S skupnim delovanjem in odgovornim upravljanjem destinacije Ribnica krepi svojo identiteto ter utrjuje položaj prepoznavne zelene butične destinacije, ki obiskovalcem ponuja pristna, kakovostna in trajnostno naravnana doživetja, hkrati pa zagotavlja visoko kakovost bivanja lokalnemu prebivalstvu.

- Digitalizacija

Razvoj digitalnih vsebin in njihovo vključevanje v obstoječe turistične produkte predstavljata pomembno razvojno usmeritev zavoda. Digitalizacija povečuje dostopnost, privlačnost in kakovost turistične ponudbe, izboljšuje uporabniško izkušnjo obiskovalcev ter prispeva k večji prepoznavnosti in konkurenčnosti destinacije.

- Povezovanje in učinkovita raba virov

Ker so razvojni kadrovski, finančni in prostorski viri omejeni, je za uspešen razvoj turizma ključno partnersko sodelovanje vseh deležnikov. Razvoj destinacije temelji na povezovanju Občine Ribnica, javnih zavodov, turističnih in drugih ponudnikov, društev, podjetnikov, izobraževalnih ustanov, lokalnega prebivalstva, mladih ter regionalnih in nacionalnih institucij.

S sodelovanjem, usklajenim načrtovanjem in skupnim izvajanjem razvojnih aktivnosti se zagotavlja učinkovitejša uporaba razpoložljivih virov, krepi sinergija med posameznimi akterji ter ustvarjajo pogoji za trajnostni razvoj destinacije. Takšen partnerski pristop prispeva k večji kakovosti turistične ponudbe, večji prepoznavnosti Ribnice ter učinkovitejšemu uresničevanju skupnih razvojnih ciljev.

- Ravnotežje med obiskom in kakovostjo življenja

Razvoj turizma v Ribnici temelji na načelih uravnoteženosti, trajnosti in visoke kakovosti. Njegov temeljni cilj je prispevati k izboljšanju kakovosti življenja lokalnega prebivalstva ter ustvarjati dolgoročne koristi za celotno skupnost.

Turizem mora spodbujati ohranjanje naravne in kulturne dediščine, prispevati k urejenosti prostora in kulturne krajine, krepiti lokalno identiteto ter ustvarjati nove razvojne in podjetniške priložnosti. Poseben poudarek je namenjen vključevanju mladih, razvoju lokalnega podjetništva in rokodelstva ter oblikovanju kakovostnih delovnih mest, ki prispevajo k trajnostnemu razvoju občine.

Takšen razvojni pristop zagotavlja ravnovesje med potrebami obiskovalcev, lokalnega prebivalstva in varovanjem prostora ter utrjuje Ribnico kot privlačno, odgovorno in trajnostno naravnano destinacijo.

5.6. PODROČJA DELOVANJA

Za uresničevanje zastavljenih ciljev bomo izvajali naslednje aktivnosti

- Razvoj inovativnih turističnih produktov in edinstvenih doživetij
- Organizacija kulturnih prireditev skozi vse leto
- Povezovanje tradicionalne rokodelske dediščine s sodobnimi trendi, gastronomijo in kreativnimi industrijami
- Aktivno sodelovanje z institucijami in organizacijami s področja turizma
- Povezovanje turističnih ponudnikov in drugih ključnih deležnikov

- Načrtno promocijo in trženje turistične destinacije
- Razvoj in nadgradnjo turistične infrastrukture
- Vključevanje lokalne skupnosti in zainteresirane javnosti v turistične vsebine
- Izobraževanje turističnih vodnikov
- Krepitev prepoznavnosti Ribnice na lokalni, regionalni in nacionalni ravni

5.7. ZDRUŽENJE ZGODOVINSKIH MEST SLOVENIJE

Na pobudo organizacijske enote Turizem Ribnica je Ribnica postala članica Združenja zgodovinskih mest Slovenije, nacionalne mreže zgodovinskih mest, ustanovljene leta 1993 z namenom povezovanja mest pri ohranjanju, prenovi in trajnostnem razvoju zgodovinskih mestnih jeder. S pristopom k združenju se je Ribnica s svojim starim mestnim jedrom, razglašenim za kulturni spomenik, pridružila mestom, ki svojo identiteto gradijo na bogati kulturni dediščini, kakovostni kulturni ponudbi in trajnostnem razvoju.

Članstvo v združenju predstavlja pomembno razvojno priložnost za krepitev kulturnega turizma, prepoznavnosti destinacije ter vključevanje v nacionalne razvojne in promocijske aktivnosti. Združenje spodbuja ozaveščanje o pomenu kulturne dediščine kot dejavnika družbenega in gospodarskega razvoja ter skozi skupne projekte, prireditve in promocijske aktivnosti prispeva k oživljanju zgodovinskih mestnih jeder. Med pomembnejšimi skupnimi programi so Fest mest, Z vlakom po kulturo, Okusi mest, Plečnikova mesta ter drugi razvojni in promocijski projekti.

Ribnica je bila v letu 2024 uradno sprejeta v članstvo združenja. Predstavniki zavoda so se udeležili strokovnih srečanj in skupščine v Tržiču, hkrati pa je destinacija že začela izkoriščati prednosti članstva. Ribnica je vključena v skupne promocijske aktivnosti združenja, med drugim v objave na digitalnih komunikacijskih kanalih in strokovnih publikacijah, kar pomembno prispeva k njeni prepoznavnosti v slovenskem turističnem prostoru.

V letu 2025 se je sodelovanje še okrepilo. Nosilna tema slovenskega turizma »Umetnost in kultura« se je odražala v vključitvi Ribnice v projekt Fest mest, nadaljevalo pa se je tudi sodelovanje v programu Z vlakom po kulturo, ki spodbuja trajnostno mobilnost in obisk kulturnih znamenitosti z uporabo javnega prevoza.

Posebna pozornost je bila namenjena razvoju novih turističnih produktov. Oblikovana so bila nova vrhunska kulturna doživetja za individualne obiskovalce in manjše skupine, v okviru projekta S kolesom po kulturo pa pet tematskih kolesarskih itinerarjev. Začele so se tudi priprave novega skupnega produkta Plečnik v zgodovinskih mestih, katerega izvedba je predvidena v letu 2026.

Na področju promocije je bila Ribnica vključena v nacionalne promocijske aktivnosti Slovenske turistične organizacije v okviru kampanje »Umetnost in kultura«. Sodelovanje v digitalnih promocijskih kampanjah, priprava novih fotografskih in video vsebin ter vključitev v novi katalog Združenja zgodovinskih mest Slovenije pomembno prispevajo h krepitvi prepoznavnosti destinacije. V Ribnici je bila v ta namen izvedena tudi profesionalna fotografska produkcija.

Članstvo v Združenju zgodovinskih mest Slovenije krepi tudi strokovno sodelovanje zavoda z drugimi zgodovinskimi mesti, Slovensko turistično organizacijo, državnimi institucijami in

razvojnimi partnerji. S sodelovanjem v strokovnih telesih in razvojnih projektih zavod aktivno prispeva k oblikovanju politik na področju kulturnega turizma, trajnostnega razvoja destinacij ter varovanja in interpretacije kulturne dediščine.

V prihodnjem strateškem obdobju bo članstvo v združenju predstavljalo eno ključnih razvojnih partnerstev za nadaljnji razvoj kulturnega turizma, skupnih promocijskih aktivnosti, oblikovanje novih turističnih produktov ter krepitev prepoznavnosti Ribnice kot zgodovinskega mesta in trajnostne kulturne destinacije.

5.8. STRATEŠKI CILJI

- Krepitev identitete destinacije in razvoj celoletne turistične ponudbe na področju kulturne dediščine in narave
- Pozicioniranje Ribnice kot zelene, butične destinacije z visoko dodano vrednostjo
- Razvoj spodbudnega okolja za nadaljnji razvoj turizma in podjetništva v destinaciji
- Krepitev upravljanja destinacije ter sodelovanja in povezovanja med ponudniki
- Oblikovanje močne, prepoznavne in avtentične identitete destinacije Ribnica ter povezovanje v skupno »perspektivno« destinacijo skupaj z občino Sodražica in Loški Potok
- Usmerjena nadgradnja kolesarskih in pohodniških poti

6. MUZEJSKA TRGOVINA

6.1. PREGLED STANJA IN USMERITVE

Muzejska trgovina je v zadnjih letih doživela pomembno prostorsko in vsebinsko prenovo. Selitev v sodobnejše, svetlejše in bolj urejene prostore ter nova notranja oprema sta bistveno izboljšali preglednost ponudbe, uporabniško izkušnjo in prodajno uspešnost. Sodobna zasnova trgovine uspešno povezuje tradicionalno rokodelsko dediščino z elementi sodobnega oblikovanja, kar obiskovalcem omogoča prijetnejše nakupovalno okolje in boljšo predstavitev izdelkov.

Ponudba trgovine se nenehno razvija in dopolnjuje. Poleg tradicionalnih rokodelskih izdelkov se postopoma vključujejo tudi sodobni oblikovalski izdelki in novi prodajni programi, ki temeljijo na lokalni ustvarjalnosti ter sledijo potrebam in pričakovanjem različnih ciljnih skupin.

V prihodnjem strateškem obdobju bo razvoj Muzejske trgovine temeljil na nadaljnji krepitvi kakovostne in trajnostne ponudbe, promociji lokalnih rokodelcev ter razvoju izdelkov z visoko dodano vrednostjo. Poseben poudarek bo namenjen oblikovanju sodobnih spominkov in darilnih programov, personalizaciji izdelkov, razvoju lastnih blagovnih znamk, trajnostni embalaži ter digitalni predstavitvi in prodaji izdelkov.

Muzejska trgovina bo tudi v prihodnje predstavljala pomemben promocijski prostor ribniške kulturne dediščine, rokodelstva in lokalne identitete ter bo s svojo ponudbo pomembno prispevala k razvoju kulturnega turizma, podpori lokalnim ustvarjalcem in prepoznavnosti zavoda.

6.2. POSLANSTVO

Muzejska trgovina predstavlja pomemben del dejavnosti zavoda. Njeno poslanstvo presega prodajno funkcijo, saj je prostor promocije ribniške kulturne dediščine, rokodelstva in lokalne identitete. S kakovostno ponudbo izdelkov domače in umetnostne obrti, izdelkov lokalnih ustvarjalcev ter sodobnih oblikovalskih izdelkov obiskovalcem približuje bogato rokodelsko tradicijo Ribniške doline in spodbuja njeno ohranjanje ter razvoj. Trgovina deluje v tesnem sodelovanju z vsemi enotami znotraj zavoda ter predstavlja pomembno stičišče med kulturno dediščino, ustvarjalci in obiskovalci.

6.3. RAZVOJ TRGOVINE

Prenova trgovine in selitev v sodobnejše ter funkcionalnejše prostore sta pomembno izboljšali uporabniško izkušnjo. Nova prostorska ureditev omogoča boljšo preglednost ponudbe, daljše zadrževanje obiskovalcev ter večjo prodajno uspešnost. Pomemben razvojni korak predstavlja tudi postopna nadgradnja ponudbe z novimi sodobnimi izdelki, ki dopolnjujejo tradicionalne rokodelske izdelke in nagovarjajo širši krog kupcev.

Razvoj trgovine temelji na premišljenem povezovanju tradicije in sodobnega oblikovanja, pri čemer ostaja v ospredju kakovost, lokalna izdelava in avtentičnost ponudbe.

6.4. RAZVOJNE USMERITVE

V prihodnjem obdobju bo Muzejska trgovina svojo ponudbo razvijala v smeri:

- krepitve ponudbe certificiranih rokodelskih izdelkov in izdelkov lokalnih ustvarjalcev,
- razvoja sodobnih oblikovalskih izdelkov, ki izhajajo iz ribniške rokodelske tradicije,
- oblikovanja sezonskih in tematskih prodajnih programov,
- razvoja darilnega programa za podjetja, ustanove in protokolarne namene,
- individualiziranih izdelkov po naročilu (lasersko graviranje, personalizacija, unikatna embalaža),
- trajnostnega oblikovanja embalaže in celostne predstavitve izdelkov,
- digitalizacije prodaje ter razvoja spletne trgovine in spletnega naročanja.

Posebna pozornost bo namenjena promociji lokalnih rokodelcev. Trgovina bo tudi v prihodnje predstavljala njihove izdelke skozi tematske predstavitve, zgodbe o ustvarjalcih in prikaze rokodelskih znanj, s čimer bo povečevala prepoznavnost posameznih mojstrov ter obiskovalcem omogočala bolj poglobljeno razumevanje vrednosti rokodelskih izdelkov. Pomembna dodana vrednost ostajajo certifikati kakovosti, zgodbe o nastanku izdelkov ter trajnostna embalaža, ki kupcem predstavljajo avtentičnost in izvor posameznega izdelka.

Muzejska trgovina svojo ponudbo prilagaja različnim ciljnim skupinam ter prilagajala prodajni program njihovim potrebam in nakupnim navadam

- domačim in tujim turistom,
- organiziranim skupinam,
- družinam,
- otrokom in mladim,
- upokojencem,
- podjetjem in poslovnim partnerjem,
- ustanovam ter lokalnemu prebivalstvu.

Pomemben del razvoja predstavlja tudi učinkovita promocija trgovine in njenih izdelkov. Zavod bo nadalje razvijal promocijo preko spletnih strani, družbenih omrežij, elektronskih novic, lokalnih in nacionalnih medijev ter predstavitev na sejmih, prireditvah in drugih promocijskih dogodkih. Poseben poudarek bo namenjen digitalni promociji ter povezovanju trgovine z drugimi vsebinami zavoda in turistične destinacije Ribnica.

6.5. STRATEŠKI CILJ

Muzejska trgovina bo tudi v prihodnje razvijala kakovostno, prepoznavno in trajnostno ponudbo, ki bo povezovala kulturno dediščino, rokodelstvo in sodobno oblikovanje. S tem bo prispevala k ohranjanju rokodelske tradicije, podpori lokalnim ustvarjalcem, večji prepoznavnosti Ribnice ter izboljšanju doživetja obiskovalcev in gospodarski uspešnosti zavoda.

7. ZAKLJUČEK

Z jasno opredeljenim poslanstvom, dolgoročno vizijo, premišljeno zastavljenimi prioritetami ter strateško usmerjenostjo zavodu vzpostavljamo stabilne temelje za njegovo delovanje in razvoj v prihodnjem petletnem obdobju 2026 – 2030.

Naši razvojni načrti so ambiciozni in samozavestni. Prepričani smo, da je potrebno zavod še naprej sistematično razvijati na področju prepoznavnosti, kakovosti in konkurenčnosti. To je mogoče doseči predvsem s povezovanjem in sodelovanjem znotraj ustanove ter z lokalnim, regionalnim in državnim okoljem.

Sodobni razvojni trendi temeljijo na ustvarjalnosti, strokovnosti in znanju ljudi, ki lahko zavod in širšo skupnost vodijo k bolj razviti, stabilni in varni družbi. Prav na tem področju ima zavod pomembno priložnost in prednost na lokalni ravni, saj lahko dejavno nastopa kot povezovalni člen med lokalno skupnostjo, državo in njenimi institucijami na eni strani ter javnostjo, obiskovalci, likovnimi ustvarjalci in rokodelci na drugi.

Zavod mora prepoznati in izkoristiti prednosti globalnega povezovanja ter jih približati posameznikom in skupinam, ki so pripravljeni te priložnosti aktivno soustvarjati in razvijati.

Ključnega pomena je, da zavod kot pomembnega nosilca kulturnega, turističnega in razvojnega potenciala prepozna celoten slovenski prostor. Le tako bo lahko deležen ustrezne podpore lokalnega okolja ter strokovne in politične javnosti, kar bo omogočilo uresničevanje zastavljenih ciljev v prihodnjem obdobju ter ustvarjanje dobrih praks, ki bodo lahko zgled tudi drugim okoljem.

Ambiciozno razvijanje, vrednotenje in umeščanje zavoda v širši kulturno - turistični ter razvojni prostor predstavlja izraz njegove razvojne naravnanosti, strokovne ambicioznosti in dolgoročne vizije delovanja.

Pri pripravi strateškega načrta zavoda so sodelovali vsi zaposleni.

8. AKCIJSKI NAČRT ZAVODA

Javni zavod bo s strateškimi ukrepi in akcijskim načrtom redno spremljal svojo programsko, organizacijsko, kadrovsko, prostorsko in finančno uspešnost ter na podlagi ugotovitev po potrebi prilagajal svoje aktivnosti in ukrepe.

Tabelarni del predstavlja pregled finančnega okvira in investicij, kadrovskih virov, programa dela s strateškimi cilji, promocijskih aktivnosti ter kazalnikov za spremljanje uspešnosti delovanja zavoda.

V tabelarnem delu so navedeni načrtovani oziroma potencialni viri financiranja ter okvirne ocenjene vrednosti. Navedbe o predvidenih virih financiranja, dodatnih zaposlitvah in investicijah predstavljajo izhodišča za načrtovanje in same po sebi ne predstavljajo finančne, kadrovske ali druge obveznosti posameznega financerja oziroma izvajalca. Zagotavljanje sredstev in izvedba posameznih ukrepov se bosta presojala in potrjevala v okviru posameznih letnih programov dela, finančnih in kadrovskih načrtov ter v okviru občinskega proračuna, ob upoštevanju razpoložljivih sredstev in veljavnih postopkov.

Za vsako proračunsko leto zavod pripravi in sprejme podroben program dela, finančni načrt ter kadrovski načrt. Realizacija programskih in finančnih načrtov je predstavljena v vsakoletnem poslovnem poročilu zavoda, ki celovito prikazuje izvedene aktivnosti, dosežene rezultate ter porabo finančnih sredstev.

Strateški načrt Javnega zavoda Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost velja od 1.10.2026 do 1.10.2031.

Priloge: Tabelarni del 1. Finančni okvir in investicije, 2. Kadrovski resursi, 3. Program dela, strateški cilji in ukrepi, 4. Promocija in 5. Kazalniki.

1. FINANČNI OKVIR in INVESTICIJE zavoda temeljijo na zagotavljanju stabilnega in vzdržnega financiranja programov, stroškov dela, materialnih in obratovalnih stroškov, vzdrževanja ter investicij. Zavod bo z načrtnim upravljanjem finančnih virov, pridobivanjem dodatnih projektnih sredstev ter povečevanjem lastnih prihodkov zagotavljal dolgoročno finančno stabilnost in pogoje za razvoj dejavnosti.

Zavod v letnem programu dela pripravi podroben finančni načrt in program dela, ki konkretno opredeljujeta aktivnosti zavoda.

Aktivnost	Potencialni viri financiranja	Okvirna ocenjena vrednost v EUR /letno	Okvirna ocenjena vrednost projekta/ EUR	Obrazložitev	Ukrep	Okvirna časovnica	Nosilec
KRATKOROČNI, LETNI UKREPI							
Redni materialni stroški in obratovalni stroški objekta RCR *(voda, energija, komunala, zavarovanje, računovodstvo, pisarniški material, telekomunikacije, vzdrževanje dvigala, ipd.)*	Občina Ribnica, Ministrstvo za kulturo, lastni prihodki	82.000		Glede na inflacijska gibanja in pričakovanja glede nadaljnje rasti cen je v prihodnjem obdobju pričakovati povečanje stroškov energentov, kar lahko pomembno vpliva na obratovalne stroške zavoda	Spremljanje porabe električne energije, ogrevanja in drugih energentov Izvajanje ukrepov energetske učinkovitosti Investicije v energetsko učinkovito opremo in infrastrukturo	letno spremljanje	RCR
Redno investicijsko vzdrževanje RCR	Občina Ribnica, lastni prihodki	7.000		Nakup IT opreme za nemoteno delovanje zavoda, izdelava strokovnih ocen v skladu z predpisano zakonodajo (požarna varnost, varstvo pri delu)	Redno spremljanje delovanje in planiranje nakupa	letno spremljanje	RCR

Redni stroški vzdrževanja objekta Ribniški grad (voda, energija, komunala, zavarovanje)	Občina Ribnica, lastni prihodki	10.000		Glede na inflacijska gibanja in pričakovanja glede nadaljnje rasti cen je v prihodnjem obdobju pričakovati povečanje stroškov energentov, kar lahko pomembno vpliva na obratovalne stroške zavoda	Spremljanje porabe električne energije, ogrevanja in drugih energentov Izvajanje ukrepov energetske učinkovitosti Investicije v energetsko učinkovito opremo in infrastrukturo	letno spremljanje	RCR
Redni stroški najema objekta za DEPO	Občina Ribnica	15.660		Za potrebe ustrezne hrambe muzejskih in galerijskih zbirk zavod najema primerne prostore, ki se urejajo in vzdržujejo v skladu z veljavnimi strokovnimi standardi ter predpisi s področja varovanja in hranjenja kulturne dediščine.	Zagotoviti ustrezne, lastniške prostore za potrebe muzejskih in galerijskih zbirk, s čimer bi lahko prostor izkoristili tudi kot del razstavnega programa za javnost- Pogled v DEPO	letno spremljanje	RCR
Redni programski stroški (letni program dela in finančni načrt)	Občina Ribnica, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, Občina Sodražica, Občina Loški Potok, Občina Dobrepolje, lastni prihodki	432.800		Letni program dela in finančni načrt v dokumentu in tabelarnem delu konkretizirata vse aktivnosti ter izkazujeta planirane stroške in prihodke za tekoče proračunsko leto.	Letno poslovno poročilo izkazuje realizacijo zastavljenega programa dela in finančnega načrta za preteklo leto.	letno spremljanje	RCR
Odkupi galerijskih in muzejskih zbirk	Ministrstvo za kulturo, druge občine, lastni prihodki	10.000		Letni program dela in finančni načrt v dokumentu in tabelarnem delu konkretizirata planirane odkupe muzejskih zbir in umetniških del za tekoče proračunsko leto.	Galerija in muzej kontinuirano spremljata razpoložljivo gradivo in zbirke, ki so pomembne za dopolnjevanje njunih zbirk ter predstavljajo potencialno gradivo za odkup.	letno spremljanje	RCR
Stroški dela	Občina Ribnica, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, lastni prihodki, EU projektni razpisi	353.900		Zavod na dan 1.1.2026 zaposluje 14 oseb. Delovna mesta so določena v skladu s Pravilnikom in sistemizacijo delovnih mest.	Letni program dela in finančni načrt v dokumentu in tabelarnem delu s kadrovskim načrtom izkazujeta planirane stroške dela za tekoče proračunsko leto.	letno spremljanje	RCR

DOLGOROČNI UKREPI							
Projektno investicijsko vzdrževanje RCR: prenova fasade, ureditev škarpe in jaškov na dvorišču	Občina Ribnica, Razpis EU		30.000	Na zahodni strani stavbe bo potrebno sanirati fasado, ki je začela odpadati, zaradi vremenskih razmer. Prav tako bo potrebno sanirati škarpo in jaške na dvorišču RCR	Redno spremljanje javnih razpisov in drugih virov financiranja na področju razvoja, urejanja in posodobitve kulturne infrastrukture.	2028 - 2029	OBČINA RIBNICA, RCR
Dopolnitev Parka Kulturnikov v ribniškem gradu	Občina Ribnica, Občina Sodražica, Občina Loški Potok, Razpis EU		100.000	Park kulturnikov je za območje občin Ribnica, Sodražica in Loški Potok pomemben kot skupen prostor spomina, prepoznavanja in predstavljanja osebnosti, ki so s svojim delom zaznamovale ta prostor ter prispevale k njegovi kulturni, izobraževalni, znanstveni, umetniški, družbeni in gospodarski prepoznavnosti. Park je umeščen v Ribniški grad in s strani Občine Ribnica razglašen tudi kot kulturni spomenik lokalnega pomena, njegov pomen pa daleč presega meje posamezne občine, saj povezuje skupno zgodovinsko in kulturno izročilo vseh treh občin.	Park kulturnikov je bil vzpostavljen leta 198. Po več kot štiridesetih letih je potrebno pristopiti k celoviti osvežitvi njegovega obstoječega stanja ter ga hkrati vsebinsko nadgraditi z novimi imeni in obeležji. Dopolnitev parka je pomembna, ker krepi kulturno kontinuiteto tega prostora ter prispeva k ohranjanju skupne identitete za prihodnje generacije. Hkrati park kot kulturni spomenik in reprezentativen javni prostor krepi ugled celotnega območja, odpira možnosti za skupne razvojne, izobraževalne in turistične vsebine ter utrjuje sodelovanje občin pri varovanju in promociji skupne dediščine.	2027 - 2031	OBČINA RIBNICA, OBČINA SODRAŽICA, OBČINA LOŠKI POTOK, MIN. ZA KULTURO
Prenova Ribniškega gradu (obzidje, grajska pot, zunanja stopnišča, mostovi, elektro in komunalna infrastruktura, okna,)	Občina Ribnica/ Razpis EU		500.000	Za sanacijo objekta Ribniški grad s pripadajočo infrastrukturo in zunanjimi površinami ter obzidjem je pripravljena projektna naloga	Redno spremljanje javnih razpisov in drugih virov financiranja na področju razvoja, urejanja in posodobitve kulturne infrastrukture.	2028 - 2029	OBČINA RIBNICA, RCR

Projekt Prizidek k RCR	Občina Ribnica, Razpis EU		2 MIO	Prostori za ureditev DEPO-ja, dodatni prostor za pisarne in razstavni prostori	Redno spremljanje javnih razpisov in drugih virov financiranja na področju razvoja, urejanja in posodobitve kulturne infrastrukture.	2029 - 2031	OBČINA RIBNICA, RCR
Digitalizacija vsebin v ribniškem gradu	Razpis EU		250.000	Digitalizacija vsebin v ribniškem gradu	Redno spremljanje javnih razpisov in drugih virov financiranja na področju razvoja, urejanja in posodobitve kulturne infrastrukture.	2026 - 2028	RCR
Ozelenitev parkirnih površin pri stavbi RCR	Razpis EU		20.000	Ozelenitev parkirnih površin kot ukrep za izboljšanje kakovosti prostora, estetske podobe in trajnostnega upravljanja	Redno spremljanje javnih razpisov in drugih virov financiranja na področju razvoja, urejanja in posodobitve kulturne infrastrukture.	2027 - 2028	RCR
Projekt PZA in kamp mesta	Razpis EU		300.000	Prestavitev Postajališča za avtodome in ureditev 10 dodatnih kamp mest na zelenici ob stavbi RCR	Izdelava projektne naloge in redno spremljanje javnih razpisov in drugih virov financiranja na področju razvoja, urejanja in posodobitve turistične infrastrukture.	2028 - 2031	OBČINA RIBNICA, RCR
Oživitev starega mestnega jedra in središča Ribnica v skladu s Strategijo razvoja turizma v Občini Ribnica 2022-2028 (rokodelski ateljeji, butične trgovine, ipd.)	Občina Ribnica, Razpis EU			Oživitev mestnega središča z ureditvijo prostora ter vzpostavitvijo rokodelskih ateljejev, trgovin in drugih vsebin, ki bodo izboljšale kakovost življenja prebivalcev ter povečale privlačnost Ribnice kot turistične destinacije.	Priprava projektne ideje z občino ustanoviteljico in drugimi partnerji.	2027 - 2031	OBČINA RIBNICA

2. KADROVSKI RESURSI so pomemben dejavnik uspešnega delovanja javnega zavoda. Zavod bo posebno pozornost namenjal razvoju kompetenc zaposlenih, izobraževanju in usposabljanju, medgeneracijskemu prenosu znanja, motivaciji zaposlenih ter zagotavljanju ustrezne kadrovske strukture glede na potrebe in razvojne usmeritve zavoda

Zavod na podlagi veljavnega pravilnika o sistemizaciji delovnih mest za vsako proračunsko leto pripravi kadrovski načrt, ki je sestavni del letnega programa dela in finančnega načrta zavoda.

Enota	Št. zaposlenih	Potencialni viri financiranja	Ukrep	Okvirna ocenjena vrednost dodatne zaposlitve v EUR/letno	Okvirna časovnica
Uprava (direktor, čistilka, grafični oblikovalec- strokovni sodelavec V, poslovni sekretar V)	4	Občina Ribnica, javna dela	V upravi so sistemizirana delovna mesta, ki zagotavljajo nemoteno in učinkovito delovanje zavoda. Zaradi obsega administrativnih, organizacijskih in drugih podpornih nalog je za zagotavljanje učinkovitega delovanja uprave potrebna dodatna zaposlitev na delovnem mestu poslovni sekretar – administrator V.	25.000	2027 - 2031
Urban center Ribnica (strokovni sodelavec VII)	1	Občina Ribnica	Strokovni sodelavec koordinira in vsebinsko pokriva dejavnosti ter programe, ki se izvajajo v Urbanem centru Ribnica.		2027 - 2031
Muzej (kustos, dokumentalist)	1	Občina Ribnica	Strokovni sodelavec – dokumentalist je odgovoren za koordinacijo, urejanje, evidentiranje in strokovno upravljanje dokumentacije ter zbirk zavoda.		2027 - 2031
Muzej (muzejski svetovalec)	2	Ministrstvo za kulturo	Muzejski svetovalec opravlja strokovne naloge na področju muzejske dejavnosti, skrbi za razvoj in strokovno obravnavo muzejskih zbirk, pripravlja in izvaja razstavne ter izobraževalne programe ter sodeluje pri raziskovalnem, dokumentacijskem in promocijskem delu zavoda. Muzejski svetovalec pokriva območje občine Ribnica in druga območja, kjer se izvaja javna služba.		2027 - 2031

Rokodelstvo (strokovni sodelavec VII)	1	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, lastni prihodki	Strokovni sodelavec pripravlja in razvija strateške programe s področja rokodelstva, kurira razstave, pripravlja in izvaja delavnice ter izobraževalne programe, mentorira udeležence ter usklajuje sodelovanje z vsemi deležniki na tem področju.		2027 - 2031
Rokodelstvo (strokovni sodelavec V)	1	Občina Ribnica, lastni prihodki	Strokovni sodelavec pripravlja in izvaja vsebinske delavnice ter tehniške dni, hkrati pa skrbi za manjša popravila, vzdrževanje in nemoteno delovanje objektov zavoda.		2027 - 2031
Turizem (turistični informator VII)	2	Občina Ribnica	Turistični informator skrbi za celovito izvajanje ukrepov, opredeljenih v Strategiji razvoja turizma, koordinira in vodi turistične skupine, skrbi za celostno promocijo zavoda ter organizira in koordinira občinske dogodke in prireditve za Občino Ribnica.		2027 - 2031
Galerija (kustos in kustos pedagog)	2	Občina Ribnica, Ministrstvo za kulturo	Kustos koordinira in kurira razstave, vodi skupine ter vodi in organizira likovno šolo in druge dogodke. Skrbi za strokovno upravljanje, urejanje in dokumentiranje zbirke ter za sistematično dokumentiranje in evidentiranje gradiva. Za zagotavljanje kakovostnega vodenja skupin je predvidena dodatna strokovna pomoč kustosa – pedagoga, ki bo izvajal pedagoško delo v skladu z zahtevami in cilji učnih načrtov ter potrebami šolskega sistema.	25.000	2028 - 2031
Muzejska trgovina (komercialist, vodja trgovina)	2	Občina, javna dela, lastni prihodki	Vodja trgovine in komercialist skrbita za ustrezno zalogo artiklov, trženje in promocijo ter sprejemata vse obiskovalce.		2026 - 2031
Zunanji strokovni sodelavci in rokodelci	20	Prihodki s trga, EU razpisi	Zavod pri izvajanju programov in projektov sodeluje z zunanjimi strokovnimi sodelavci ter rokodelci, ki s svojim strokovnim znanjem, izkušnjami in praktičnimi veščinami prispevajo k razvoju in kakovostni izvedbi kulturnih, izobraževalnih in rokodelskih programov. Njihovo sodelovanje je pomembno predvsem pri izvedbi delavnic, izobraževanj, predstavitev, razstav in drugih strokovnih ter promocijskih aktivnosti.		2026 - 2031
Študentsko delo	10	Občina Ribnica, lastni prihodki, EU razpisi	Zavod za zagotavljanje nemotenega izvajanja programov, prireditev in drugih aktivnosti po potrebi vključuje študentsko delo. Študenti pomagajo pri izvedbi dogodkov, vodenju in usmerjanju obiskovalcev, administrativnih nalogah ter drugih podpornih dejavnostih, skladno s potrebami in obsegom dela zavoda.		2026 - 2031

3. PROGRAM DELA, STRATEŠKI CILJI, UKREPI so temelji za delovanje zavoda, saj povezujejo strateške cilje s konkretnim izvajanjem ukrepov.

Podrobnejši vsebinski načrt aktivnosti zavod opredeli v okviru vsakoletnega programa dela, zato je časovnica izvedbe določena okvirno po posameznih letih.

Enota/ cilji	Ukrepi	Potencialni viri financiranja	Okvirno število aktivnosti /letno	Okvirna časovnica
ROKODELSTVO				
Strateški cilji	**Ukrepi**			
Vzpostavitev stičišča znanj in sodelovanja med rokodelci in oblikovalci	Izvedba pletarskih delavnic, lončarskih tečajev ter drugih rokodelskih programov, ki spodbujajo povezovanje in sodelovanje med rokodelci ter oblikovalci oz. drugimi ustvarjalci	Lastni prihodki, Občina Ribnica, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport.	20	2026 - 2031
Izobraževanja novih rokodelcev za ogrožene panoge suhorobarstva	Izobraževanje s področja rokodelstva, delavnice	Lastni prihodki	15	2026 - 2031
Spodbujanje vpisa rokodelcev v Register nesnovne kulturne dediščine	Individualno svetovanje, priprava informativnih gradiv, predstavitve postopka vpisa, sodelovanje z Muzejem Ribnica	Ministrstvo za kulturo, Slovenski etnografski muzej		2026 - 2031
Spodbujanje razvoja različnih rokodelskih panog	Podpora razvoju in ohranjanju različnih rokodelskih panog, spodbujanje izobraževanja, usposabljanja in prenosa rokodelskih znanj, zagotavljanje oziroma omogočanje pogojev za izvajanje rokodelske dejavnosti	Občina Ribnica, lastni prihodki		2026 - 2031

Nadaljnji razvoj blagovnih znamk Ribrand, Valovita in Suha +	Razvoj in posodabljanje ponudbe izdelkov, krepitev prepoznavnosti blagovnih znamk, povezovanje lokalnih proizvajalcev in rokodelcev, sodelovanje pri sejmih, razstavah in drugih promocijskih dogodkih	Občina Ribnica, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, lastni prihodki	3	2026 - 2031
Predstavljanje rokodelstva kot podjetniške priložnosti za mlade	Projekt #Bizi Rokodelci, poletni rokodelski tabor	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport	1	2026 - 2031
Oživljanje mestnega jedra Ribnice z rokodelskimi ateljeji in priprava programskih smernic za vzpostavitev rokodelskih ateljejev	Priprava programskih usmeritev za vzpostavitev in delovanje rokodelskih ateljejev, povezovanje rokodelskih ateljejev s turistično, kulturno in promocijsko ponudbo Ribnice	Občina Ribnica, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport		2026 - 2031
Spodbujanje razvoja in konkurenčnosti lokalne rokodelske produkcije	Nova produkcija izdelkov, razvoj sodobne in inovativne rokodelske produkcije	Lastni prihodki	3	2026 - 2031
Krepitev znanj, kompetenc in prenosa rokodelskih znanj	Predavanje, strokovne ekskurzije	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport	1	2026 - 2031
Zbiranje in dokumentiranje sodobne rokodelske ustvarjalnosti	Izvedba razstav, digitalizacija razstav, zbirk	Občina Ribnica	1	2026 - 2031
Vključevanje rokodelstva v izobraževalne in vzgojne programe	Izvedba tehniških dni predšolske in šolske skupine	Lastni prihodki	50	2026 - 2031
Spodbujanje vključevanja ranljivih skupin v rokodelske dejavnosti	Prilagojeni programi za ranljive skupine	Občina Ribnica	10	2026 - 2031
Pridobivanje evropskih in drugih zunanjih virov financiranja za razvoj rokodelstva	Priprava projektne naloge za razpise EU	EU	1	2026 - 2031
MUZEJ				
Strateški cilji	**Ukrepi**			
Strokovno upravljanje zbirk in raziskovalne dediščine	Proučevanje, raziskovanje, strokovno delo, dokumentiranje zbirk in odkup muzejskih zbirk	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica, Občina Loški Potok, Občina Sodražica, Občina Dobrepolje		2026 - 2031

Interpretacija dediščine, razstave in izobraževalni programi	Priprava in izvedba tematskih razstav, razvoj in izvedba izobraževalnih programov za različne ciljne skupine, priprava interaktivnih in digitalnih vsebin za obiskovalce	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica, Občina Loški Potok, Občina Sodražica, Občina Dobrepolje	5	2026 - 2031
Vključujoč muzej in sodelovanje z javnostmi	Organizacija javnih dogodkov, pogovorov, srečanj in predstavitev, sodelovanje z društvi, šolami, zavodi in drugimi lokalnimi organizacijami, krepitev komunikacije z javnostmi in digitalnega komuniciranja muzeja.	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica, lastni prihodki	10	2026 - 2031
Digitalna dostopnost in trajnostno delovanje	Razvoj virtualnih razstav in digitalnih interpretacij, nadgradnja spletnih in digitalnih vsebin, izvedba in dopolnjevanje razstav, uvajanje trajnostnih praks pri razstavah, dogodkih in programih	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica		2026 - 2031
Kadrovski in prostorski razvoj	Izobraževanja, predavanja	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica, Občina Loški Potok, Občina Sodražica, Občina Dobrepolje	5	2026 - 2031
Krepitev prepoznavnosti in blagovne znamke muzeja	Publiciranje in objavljanje strokovnih prispevkov, aktivno sodelovanje in nastopanje na strokovnih srečanjih, predstavljanje muzejskih vsebin, zbirk in projektov v lokalnih ter drugih medijih, krepitev prisotnosti muzeja v digitalnem okolju ter izvajanje drugih aktivnosti za povečanje strokovne in širše javne prepoznavnosti muzeja	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	1	2026 - 2031
Trajnostni razvoj muzeja	Digitalizacija razstav in zbirk	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	1	2026 - 2031
Povezovanje in sodelovanje	Sodelovanje z zbiratelji, posamezniki, društvi in drugimi ustanovami pri pridobivanju, odkupu, izmenjavi in dopolnjevanju muzejskih zbirk.	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica, Občina Loški Potok, Občina Sodražica, Občina Dobrepolje	1	2026 - 2031

Varovanje in ohranjanje kulturne dediščine	Restavriranje predmetov, digitalizacija in svetovanje	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	1	2026 - 2031
Krepitev izobraževalne in družbene vloge muzeja	Razvoj in izvajanje tehniških dni, izobraževalnih programov ter delavnic za predšolske in šolske skupine z namenom spodbujanja učenja, ustvarjalnosti in aktivnega vključevanja mladih v muzejske vsebine; prilagoditev vsebin tudi za ranljive skupine	Lastni prihodki	30	2026 - 2031
Izvajanje projektnih vsebin javne službe v občinah Sodražica, Loški Potok in Dobrepolje	Projektne vsebine javne službe v občinah Sodražica, Loški Potok, Dobrepolje	Občina Loški Potok, Občina Sodražica, Občina Dobrepolje	3	2026 - 2031
Pridobivanje evropskih in drugih zunanjih virov financiranja	Priprava projektne naloge za razpise EU	EU	1	2026 - 2031
TURIZEM				
Strateški cilji	**Ukrepi**			
Krepitev identitete destinacije in razvoj celoletne turistične ponudbe na področju kulturne dediščine in narave	Izvajanje ukrepov strategije razvoja turizma v občini Ribnica 2022- 2026 in 2026 in njenih naslednstvenih strateških dokumentov	Občina Ribnica		2026 - 2031
Pozicioniranje Ribnice kot zelene, butične destinacije z visoko dodano vrednostjo	Organizacija, priprava programa in sprejem organiziranih skupin z razvojem kakovostnih, avtentičnih in trajnostno naravnanih doživetij, ki temeljijo na lokalni kulturni dediščini in posebnostih Ribnice	Občina Ribnica, lastni prihodki	40	2026 - 2031
Razvoj spodbudnega okolja za nadaljnji razvoj turizma in podjetništva v destinaciji	Vzpostavitev podpornih programov za razvoj turističnega podjetništva, spodbujanje razvoja novih in inovativnih turističnih produktov, podpora pri pripravi projektov in prijav na nacionalne in evropske razpise	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport	3	2026 - 2031

Krepitev upravljanja destinacije ter sodelovanja in povezovanja med ponudniki	Izobraževanje in srečanje turističnih vodnikov ter drugih turističnih ponudnikov	Občina Ribnica	3	2026 - 2031
Oblikovanje močne, prepoznavne in avtentične identitete destinacije Ribnica ter povezovanje v skupno »perspektivno« destinacijo skupaj z občino Sodražica in Loški Potok	Oblikovanje in razvoj skupnih turističnih paketov za različne ciljne skupine	Občina Ribnica, lastni prihodki	5	2026 - 2031
Usmerjena nadgradnja kolesarskih in pohodniških poti	Ureditev in posodobitev obstoječih kolesarskih in pohodniških poti, vzpostavitev digitalnih vsebin in navigacije za kolesarske in pohodniške poti, povezovanje poti s turističnimi znamenitostmi, rokodelstvom in lokalnimi ponudniki	Občina Ribnica		2026 - 2031
Krepitev sodelovanja, izmenjave znanj in promocije lokalne ponudbe	Srečanja, izobraževanja, predavanja, sejmi	Občina Ribnica	3	2026 - 2031
Razvijati kakovostno in avtentično turistično ponudbo	Razvoj in nadgradnja avtentičnih turističnih produktov in doživetij, temelječih na lokalni kulturni in naravni dediščini.	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, Občina Ribnica, lastni prihodki	3	2026 - 2031
Spodbujanje mladih k spoznavanju in ohranjanju rokodelske in kulturne dediščine	Izvedba tehniških dni, delavnic in drugih izobraževalnih programov za predšolske in šolske skupine	Lastni prihodki	30	2026 - 2031
Krepitev družbenega in kulturnega življenja ter povezovanja lokalne skupnosti	Organizacija večjih dogodkov in prireditev v občini Ribnica	Občina Ribnica	30	2026 - 2031
Izboljšati turistično infrastrukturo in dostopnost informacij	Ureditev in nadgradnja turističnih informacijskih točk, posodobitev informativnih tabel ter interpretacijskih točk, vzpostavitev digitalnih zemljevidov in interaktivnih vsebin, ureditev turistične infrastrukture ob pohodniških in kolesarskih poteh	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, Občina Ribnica		2026 - 2031
Okrepiti sodelovanje in mreženje v domačem in mednarodnem okolju	Vzpostavljanje domačih in mednarodnih partnerskih povezav, vključevanje v strokovne in mednarodne mreže, sodelovanje na domačih in mednarodnih dogodkih, sejmih in konferencah	Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport, Občina Ribnica	2	2026 - 2031

Spodbujanje vključevanja ranljivih skupin k spoznavanju in ohranjanju rokodelske in kulturne dediščine	Prilagojeni programi za ranljive skupine	Občina Ribnica	10	2026 - 2031
Pridobivanje evropskih in drugih zunanjih virov financiranja	Priprava projektne naloge za razpise EU	EU	1	2026 - 2031
GALERIJA				
Strateški cilji	**Ukrepi**			
Kakovosten in aktualen razstavni program	Razvoj in izvedba raznolikega, aktualnega in sodobno zasnovanega razstavnega programa v Galeriji Miklova hiša	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	5	2026 - 2031
Kakovosten obrazstavni program	Digitalizacija razstav in zbirk na spletni strani, izvedba predavanj, pogovorov in predstavitev ob razstavah	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	1	2026 - 2031
Raziskovanje, prezentacija in popularizacija sodobne vizualne kulture	Razvoj in izvedba projektov sodobne vizualne kulture	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	3	2026 - 2031
Spodbujanje likovnega ustvarjanja in razvijanje ustvarjalnih potencialov različnih generacij	Priprava programa in izvedba letne likovne šole za odrasle in otroke	Občina Ribnica, lastni prihodki		2026 - 2031
Razvoj vključujočih kulturnih in ustvarjalnih programov za različne ciljne skupine	Izvedba tematskih delavnic za različne populacije	Občina Ribnica, lastni prihodki	15	2026 - 2031
Ohranjanje strokovnosti in strokovno izpopolnjevanje zaposlenih	Udeležba zaposlenih na strokovnih izobraževanjih, konferencah, seminarjih in strokovnih srečanjih.	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	3	2026 - 2031
Medinstitucionalno povezovanje	Organizacija skupnih projektov, razstav, dogodkov in strokovnih izmenjav s partnerskimi institucijami	Ministrstvo za kulturo, Občina Ribnica	1	2026 - 2031
Načrtno razvijanje in dopolnjevanje galerijske zbirke	Odkup galerijskih del	Ministrstvo za kulturo	1	2026 - 2031
Krepitev vključevanja ranljivih skupin v likovno izobraževanje in ustvarjanje	Prilagojeni programi za ranljive skupine	Občina Ribnica	10	2026 - 2031
Pridobivanje evropskih in drugih zunanjih virov financiranja	Priprava projektne naloge za razpise EU	EU	1	2026 - 2031

MUZEJSKA TRGOVINA				
Strateški cilji	**Ukrepi**			
Krepitev muzejske blagovne znamke	Ponudba sodobnih, tradicionalnih artiklov v fizični in spletni trgovini	Lastni prihodki		2026 - 2031
Razvoj privlačnega in kuriranega asortimana	Ustvarjati kakovostne izdelke z jasno muzejsko zgodbo	Lastni prihodki		2026 - 2031
Povečanje dosega in prodaje zunaj muzeja	Povečati sodelovanje z rokodelci, z lokalnimi ustvarjalci in oblikovalci	Lastni prihodki		2026 - 2031
Izboljšanje uporabniške izkušnje	Ustvariti prijeten in vizualno privlačen prodajni prostor	Lastni prihodki		2026 - 2031
Trajnost in lokalna povezanost	Povečati delež trajnostnih, lokalnih in etično proizvedenih izdelkov	Lastni prihodki		2026 - 2031

4. PROMOCIJA je pomemben strateški ukrep za razvoj in prepoznavnost zavoda in destinacije. Z uporabo različnih komunikacijskih kanalov, digitalnih orodij, družbenih omrežij, medijev in partnerskih povezav bo zavod načrtno promoviral svoje programe, dogodke, izdelke in dejavnosti ter s tem povečeval obisk, sodelovanje javnosti in lastne prihodke.

Zavod v letnem programu dela opredeli platforme oglaševanja, preko katerih se izvajajo promocijske aktivnosti.

Enota/Aktivnosti	Medij	Okvirno število aktivnosti /letno	Okvirna časovnica
ROKODELSTVO			
FB Rokodelski center Ribnica	družbena omrežja	40	2026 - 2031
IG Rokodelski center Ribnica	družbena omrežja	40	2026 - 2031
Spletna stran Rokodelski center Ribnica	splet	20	2026 - 2031
Lokalni tiskani mediji	časopisi, revije	12	2026 - 2031

Nacionalni tiskani mediji	časopisi, tematske revije	5	2026 - 2031
Nacionalne in lokalne radijske postaje	radio	10	2026 - 2031
Plakati, brošure v lokalnih institucijah	plakat, promo material	4	2026 - 2031
Zgodovinska mesta Slovenije	splet, družbena omrežja, tiskane brošure	4	2026 - 2031
Projektno oglaševanje	splet, jumbo panoji, družbena omrežja, tiskane brošure	2	2026 - 2031
MUZEJ			
FB Muzej Ribnica	družbena omrežja	40	2026 - 2031
IG Muzej Ribnica	družbena omrežja	40	2026 - 2031
Spletna stran Rokodelski center Ribnica/ Muzej Ribnica	splet	20	2026 - 2031
Lokalni tiskani mediji	časopisi, revije	12	2026 - 2031
Nacionalni tiskani mediji	časopisi, tematske revije	5	2026 - 2031
Nacionalne in lokalne radijske postaje	radio	10	2026 - 2031
Plakati, brošure v lokalnih institucijah	plakat, promo material	4	2026 - 2031
Zgodovinska mesta Slovenije	splet, družbena omrežja, tiskane brošure	4	2026 - 2031
Projektno oglaševanje	splet, jumbo panoji, družbena omrežja, tiskane brošure	2	2026 - 2031
TURIZEM			
FB Visit Ribnica	družbena omrežja	50	2026 - 2031
IG Visit Ribnica	družbena omrežja	50	2026 - 2031
Spletna stran Rokodelski center Ribnica/Turizem Ribnica; Spletna stran Turizem Ribnica	splet	20	2026 - 2031
Lokalni tiskani mediji	časopisi, revije	12	2026 - 2031
Nacionalni tiskani mediji	časopisi, tematske revije	5	2026 - 2031
Nacionalne in lokalne radijske postaje	radio	10	2026 - 2031
Plakati, brošure v lokalnih institucijah	plakat, promo material	4	2026 - 2031
Zgodovinska mesta Slovenije	splet, družbena omrežja, tiskane brošure	4	2026 - 2031
Projektno oglaševanje	splet, jumbo panoji, družbena omrežja, tiskane brošure	2	2026 - 2031
GALERIJA			
FB Galerija Miklova hiša	družbena omrežja	50	2026 - 2031
IG Galerija Miklova hiša	družbena omrežja	50	2026 - 2031

Spletna stran Rokodelski center Ribnica/Galerija Miklova hiša	splet	20	2026 - 2031
Lokalni tiskani mediji	časopisi, revije	12	2026 - 2031
Nacionalni tiskani mediji	časopisi, tematske revije	5	2026 - 2031
Nacionalne in lokalne radijske postaje	radio	10	2026 - 2031
Plakati, brošure v lokalnih institucijah	plakat, promo material	4	2026 - 2031
Zgodovinska mesta Slovenije	splet, družbena omrežja, tiskane brošure	4	2026 - 2031
Projektno oglaševanje	splet, jumbo panoji, družbena omrežja, tiskane brošure	2	2026 - 2031
MUZEJSKA TRGOVINA			
FB Muzejska trgovina	družbena omrežja	50	2026 - 2031
IG Muzejska trgovina	družbena omrežja	50	2026 - 2031
Spletna stran Rokodelski center Ribnica/Muzejska trgovina	splet	20	2026 - 2031
Lokalni tiskani mediji	časopisi, revije	12	2026 - 2031
Nacionalni tiskani mediji	časopisi, tematske revije	5	2026 - 2031
Nacionalne in lokalne radijske postaje	radio	10	2026 - 2031
Plakati, brošure v lokalnih institucijah	plakat, promo material	4	2026 - 2031
Zgodovinska mesta Slovenije	splet, družbena omrežja, tiskane brošure	4	2026 - 2031
Projektno oglaševanje	splet, jumbo panoji, družbena omrežja, tiskane brošure	2	2026 - 2031

5. KAZALNIKI Izvajanje strateških ciljev, uspešnost programov in dejavnosti zavoda bomo redno spremljali in vrednotili. Uspešnost izvajanja ukrepov in doseganja zastavljenih ciljev bomo spremljali na podlagi ključnih letnih kazalnikov uspešnosti (KPI), in sicer števila izvedenih projektov, števila obiskovalcev ter višine lastnih prihodkov na trgu. Podatki bodo predstavljeni v rednem letnem poslovnem poročilu zavoda, ki zajema vsebinsko in računovodsko poročilo.

Enota in aktivnosti / Plan	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ROKODELSTVO								
število dogodkov, srečanj, prireditev	20	25	26	27	28	29	30	31
število obiskovalcev	8.850	9.750	9.900	10.000	10.150	10.250	10.350	10.400
število delavnic za odrasle in otroke	90	89	91	92	93	94	95	96

MUZEJ								
število razstav, dogodkov, srečanj, prireditev	23	28	29	30	30	30	30	30
število obiskovalcev	11.240	11.538	11.655	11.750	11.850	11.950	12.000	12.050
število enot obdelanega gradiva	2.052	3.181	3.190	3.200	3.215	3.250	3.300	3.350
TURIZEM								
število obiskovalcev (izpis SURS, prireditve, dogodki)	16.653	18.936	19.000	19.200	19.350	19.500	19.700	19.800
GALERIJA								
število razstav, dogodkov, srečanj, prireditev	6	6	6	6	6	6	6	6
število obiskovalcev	3.093	3.103	3.150	3.200	3.250	3.300	3.350	3.400
število likovnih in tematskih delavnic	161	126	129	132	135	138	141	144
MUZEJSKA TRGOVINA								
število obiskovalcev	3.802	3.976	3.990	4.030	4.050	4.070	4.100	4.120
promet muzejska trgovina in spletna trgovina *(izdelki, vstopnine, delavnice)*	83.827,89	84.431,80	85.000	85.500	86.000	86.500	87.000	87.300